

Täysistunto

Torstai 3.12.2020 klo 16.00—22.05

4. Kansanäänestyksen järjestäminen EU:n elpymispaketista

Kansalaisaloite KAA 6/2020 vp

Lähetekeskustelu

Puhemies Anu Vehviläinen: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 4. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään perustuslakivaliokuntaan.

Tämän asian yhteydessä sallitaan keskustelu myös päiväjärjestyksen 5. asiasta.

Lähetekeskusteluun varataan enintään 1 tunti. Asian käsittelyssä noudatetaan aikataulutettujen asioiden osalta sovittuja menettelytapoja.

Keskustelu

17.03 **Sanna Antikainen ps:** Arvoisa puhemies! Aivan ensiksi kiitän lämpimästi aloitteen alullepanijoita: kiitos perussuomalainen nuoriso, kiitos Miko Bergbom, Santeri Eskola, Joakim Vigelius, Laura Jokela, Ville Muilu sekä muut yhdistyksen aktiivit. Aloite saavutti vain neljässä päivässä vaaditut allekirjoitukset, mikä kertoo itsessään siitä, kuinka tärkeästä asiasta on kyse kansalaisten silmissä.

Arvoisa puhemies! Vuoden 1994 syksyllä Suomessa järjestettiin neuvoa-antava kansanäänestys, jonka seurauksena Suomi liittyi Euroopan unioniin. Sen jälkeen koko Euroopan unioni on kokenut monia muutoksia. Uudet jäsenmaat ja toisaalta Iso-Britannian kansan päätös jättää EU ovat osaltaan muuttaneet koko unionin rakennetta. Lisäksi ne EU:n perussopimukset, joiden perusteella suomalaiset äänestivät EU-jäsenyydestä, ovat monien kriisien ja syvän integraatiokehityksen seurauksena kohdanneet sellaisia tulkintatapoja, joita ei voitu edes kuvitella 1994 kansanäänestyksen aikoihin. Eipä silloin voitu kuvitellaakaan nykyisen elpymispaketin satojen miljardien kaltaisista tulonsiirroista mailta toisille. Luulen ja uskon, että äänestystulos Suomen EU-jäsenyydestä olisi ollut hyvin toisenlainen, jos menneistä ja tulevista tukipaketeista olisi tiedetty.

Arvoisa puhemies! Viime heinäkuussa Eurooppa-neuvosto ja maiden päämiehet saavuttivat yhteisymmärryksen EU:n elpymispaketista, joka käsittää 750 miljardin euron suuruisen kokonaisuuden. Suomen hallituksen linjaa kokouksessa edusti pääministeri Sanna Marin. Suomen kokonaisvastuiden on kaavailtu kasvavan noin 13 miljardiin euroon, joka käsittää sekä lainoja että myös suoria avustuksia. Pelkästään suorina avustuksina jaettavien tulonsiirtojen osalta Suomelle on koitumassa 3,4 miljardin euron nettotappio. [Perussuomalaisten ryhmästä: Ohhoh!]

Lainojen takaisinmaksun puolestaan odotetaan venyvän jopa vuoteen 2058 saakka, siis siihen saakka, kun esimerkiksi minä olisin 70-vuotias. Siis maksaisin ja samassa iässä olevat maksaisivat tätä pakettia vanhusikään saakka — huh huh. Lainojen takaajana oleminen, kuten tosielämässäkin, tarkoittaa sitä, että takaaja voi joutua maksamaan lainan pois,

Pöytäkirjan asiakohta PTK 157/2020 vp

mikäli lainanottaja ei sitä kykene maksamaan. Me tiedämme, kuinka heikkoa Etelä-Euroopan maiden taloudenpito on — emmehan me muuten tässä tilanteessa olisikaan — ja siten onkin oikea riski, että myös takausvastuut kaatuvat suomalaisten veronmaksajien maksettaviksi. Aiemman perusteella onkin selvää, että tulonsiirtojen ja elpymispaketin takaisinmaksuun liittyvien epävarmuuksien voidaan todeta vaarantavan julkisen talouden tulevaa tilaa ja siten jopa kansalaisten hyvinvointia.

Arvoisa puhemies! Hallitus on perustellut tämän elpymispaketin tarvetta koronan aiheuttamalla talouskriisillä. Elpymispaketin vaikutukset ulottuvat kuitenkin huomattavasti koronakriisin edellyttämää pidemmälle ja laajemmalle. Elpymispaketti on niin merkittävä kokonaisuus, että sen taloudelliset ja yhteiskunnalliset vaikutukset edellyttävät Suomen kansalta laajaa hyväksyntää. Tämän vuoksi elpymispaketista on järjestettävä kansanäänestys, jota tämä kansalaisaloite koskee. Miljardien ja miljardien eurojen paketin tekee erityisen merkittäväksi se tosiasia, että meidän oman maamme talous on valtavien kestävyysvaajeeseen liittyvien ongelmien keskellä ja edessä on koronakriisin tuomia ennätyksellisiä budjettialijäämiä. Olemme siis suomeksi sanottuna velkaantuneita korvia myöten. Suomalaisen veronmaksajien rahoja tarvitaan siis täällä kotimaassa eikä Etelä-Euroopassa.

Arvoisa rouva puhemies! Jos kuitenkin hallituspuolueet eduskunnan enemmistön turvin vahvistavat Suomen osallistumisen elpymispakettiin, tullaan samalla rajoittaneeksi lukuisten tulevien vaalien merkitystä Suomessa. Monet tulevat hallitukset tulisivat olemaan sidottuja nyt kaavaillun tukipaketin asettamiin ehtoihin, eikä kansalaisille näin jää mahdollisuutta muuttaa vaalien avulla Suomen suuntaa. Elpymispaketista ei ollut tietoa vuoden 2019 eduskuntavaalien aikana, joiden tuloksen myötä nykyinen hallitus muodostettiin. Suomalaisen demokratian ja kansalaisten vaikutusmahdollisuuksien kannalta on ensiarvoisen tärkeää, että näin merkittävää päätöstä Suomen suunnasta ei tulla tekemään ilman Suomen kansan antamaa valtuutusta. Järjestämällä elpymispaketista kansanäänestys myös nykyinen hallitus saisi selkeän mandaatin, jonka mukaan Suomen päätös elpymispakettiin osallistumisesta olisi mahdollista tehdä kansanvaltaa kunnioittaen.

Arvoisa puhemies! Elpymispaketti on jälleen muuttamassa käsitystä EU:n perussopimuksista, joiden on tähän asti ajateltu estävän unionin yhteisen lainanoton. Perussopimusten hengen vastaisen soveltamisen ei kuitenkaan voida katsoa olevan suomalaisen demokratian kannalta hyväksyttävää, vaikka EU:n tasolla sille nähtäisiinkin oikeutus. Elpymispaketti muuttaa EU:n luonnetta peruuttamattomasti kohti velkaunionia ja yhä tiiviimpää integraatiota. Siksi mukanaolo elpymispaketissa vaatii sitä, että kansalaiset saavat näissä olosuhteissa päättää, ollako mukana vaiko ei. Siksi Suomessa tulee järjestää kansanäänestys, jossa kansalla on mahdollisuus osoittaa, tuleeko Suomen lähteä mukaan esitettyyn EU:n yhteiseen elpymispakettiin. — Kiitos.

Puhemies Anu Vehviläinen: Tässä vaiheessa käynnistämme heti saman tien debatin, jossa on mahdollisuus pyytää V-painikkeella debattipuheenvuoroja. Näen, että täällä on myös ministereitä paikalla, joten myös ministerit pääsevät osallistumaan tähän keskusteluun. — Debatin aloittaa tällä kertaa edustaja Tavio.

17.10 Ville Tavio ps (vastauspuheenvuoro): Rouva puhemies! Kiitos vastauspuheenvuorosta, vaikka en sitä vielä pyytänytkään. [Naurua]

Puhemies Anu Vehviläinen: Jaha, varmuuden vuoksi.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 157/2020 vp

Lähtisin vielä käymään läpi sitä, miten valtiovarainministeri Vanhanen on puolustanut tätä EU-elvytyspakettia taloudellisesti, kuten myös EU:n ykkösedunvalvoja Suomessa, ministeri Tuppurainen. Kun rahaa lahjoitetaan ulkomaille, niin se ei voi mitenkään elvyttää suomalaista taloutta. Ei koskaan talouspolitiikassa tai kansantaloustieteessä ole sellaista esitetty, että rahan lahjoittaminen joillekin muille maille lisäisi omaa kilpailukykyä tai omaa vientiä. Tämä on aivan älytön ajatus, lapsikin ymmärtää tämän. Kyse on siitä, miten rahat käytetään.

Mutta nyt kun puhutaan tässä, niin isompi kysymys on toki se, mihin suuntaan EU:ta tässä viedään. EU:sta on tulossa liittovaltio. Se ei ole enää sellainen kauppaliitto, mihin Suomi suostui. Kunnioittaako hallitus demokratiaa lainkaan?

17.11 Satu Hassi vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Edustaja Antikaisen puheenvuoro oli oikein harvinaisen taidokas kokoelma erilaisia väärinkäsityksiä ja harhaanjohtavuuksia. Mutta totean nyt vain sen, että vienti on Suomen kansantaloudesta lähes puolet, noin 40 prosenttia. Suomen viennistä yli puolet, noin 60 prosenttia, ennen tätä koronakriisiä on suuntautunut EU-alueelle. Se, miten Suomen kansantaloudelle, meidän hyvinvoinnillemme käy, riippuu hyvin paljon siitä, saadaanko vientimarkkinat elpymään, ja sitä ei voida yksin kotimaisin toimin tehdä. Se voidaan tehdä vain EU:n yhteisin toimin.

Kaiken kaikkiaan mielestäni järkevintä olisi keskustella siitä, miten me haluamme EU:ta kehittää, sen sijaan, että pyritään sanomaan kaikelle ”ei”. Ja kun puhutaan siitä, [Puhemies koputtaa] että EU on erilainen kuin Suomen liittyessä: niin on myös Suomi.

17.12 Ritva Elomaa ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ensin kiitos kansalaisaloitteen tekijöille, alullepanijoille, Perussuomalaisille Nuorille ja allekirjoittaneille.

EU:n elvytyspaketti tarkoittaa Suomelle 3,4 miljardin euron nettotappiota. Kokonaisvastuun lainoineen ja suorine avustuksineen on kaavailtu kasvavan 13 miljardiin.

Kun puhutaan miljardien paketista, vaikutukset tulevat näkymään lukuisia vuosia Suomen tulevaisuudessa. Valtava kestävyysvaje ja koronakriisin vaikutukset ovat aiheuttamassa megaluokan ongelman myös Suomelle.

EU:n perussopimusta rikotaan. Sen perussopimuksen henki on poispyyhkäisty tämän elvytyspaketin myötä. Valtaosa kansasta haluaa elpymispaketista kansanäänestystä täällä Suomessa. Mitä hallitus pelkää? Tuntuu siltä, että te pelkääte sitä mahdollista lopputulosta äänestyksessä. Ja perussuomalaiset eivät usko, että tämä elvytyspaketti olisi kertaluontoinen.

17.13 Merja Kyllönen vas (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Meillä maailmalla on tapahtunut paljon viime vuosina. Ja kun brexitiä ja Britanniaa käytetään täällä esimerkkinä, niin on hyvä muistaa, että talouslehti Business Insider oli laskenut, että brexit on jo nyt maksanut Britannialle enemmän kuin 47 vuoden EU-jäsenmaksut, joten me voimme hyvin miettiä täällä, mikä on populismin ja nurkkakuntaisuuden lopullinen hintalappu. Me voimme miettiä sitä, mitä vientivetoinen Suomi tekee yksin, elleivät Eurooppa ja koko maailma pysty itseänsä elvyttämään tämän koronakriisin jäljiltä. Ja emme edes tiedä, miten kauan tämä kokonaisprosessi kestää. Jos joku todella kuvittelee, että Suomen talous elpyy ilman Eurooppaa ja ilman globaalia talouskehitystä, niin silloin ollaan kyllä todella nakkikioskitasolla siinä politiikassa, mitä täällä tehdään.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 157/2020 vp

17.15 **Mari Rantanen ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Varmasti on näin, että Suomenkin talous elpyy, kun muiden talous elpyy, mutta kannattaa miettiä, paljonko siitä kannattaa muille maksaa sen sijaan, että kohentaisi sitä omaa kilpailukykyänsä.

Tässä on nyt kysymys tästä kansalaisaloitteesta, jossa ehdotetaan kansanäänestystä tästä elpymispaketista. Jos minä lainaan ministeri Vanhaselle 100 euroa ja te maksatte minulle takaisin 50 euroa ja kerrotte vielä, mihin minä saan ne 50 euroa käyttää, niin on aivan selvää, että ihmiset ymmärtävät kyllä sen, että tämä ei välttämättä ole huono diili, mutta herääkin kysymys, muuttuuko tämä silloin hyväksi diiliksi, kun kysymys on veronmaksajien rahoista, siis tavallisten suomalaisten rahoista, joita nyt lapataan tällaisella järjestelmällä. Tätäkö te pelkätte, että suomalaiset hoksaavat, että tässä diilissä ei ole mitään järkeä ja että Suomi mätelee EU-neuvotteluissa?

Puhemies Anu Vehviläinen: Tässä vaiheessa annan ministeri Henrikssonille 3 minuuttia.
— Olkaa hyvä.

17.16 **Oikeusministeri Anna-Maja Henriksson:** Arvoisa puhemies! Kansanäänestykset ovat Suomessa hyvin harvinaisia. Suomessa on toistaiseksi toimitettu kaksi valtiollista neuvoa-antavaa kansanäänestystä. Ensimmäinen oli vuonna 1931, ja silloin äänestettiin siitä, saako viinaa myydä Suomessa. Toinen äänestys oli 94, kun äänestettiin EU-jäsenyydestä.

Kansanäänestys on aina neuvoa-antava, ja perustuslain 53 §:ssä säädetään, että neuvoa-antavan valtiollisen kansanäänestyksen järjestämisestä päätetään lailla, jossa on säädettävä äänestyksen ajankohdasta ja äänestäjille esitettävistä vaihtoehtoista. Kansanäänestyksissä noudatettavasta menettelystä säädetään siis lailla. Eduskunta säätää lait. Eduskunta on kansan valitsema, ja meillä kaikilla on myös velvollisuus toimia lainsäätäjinä.

Eduskunta on käsitellyt EU:n elpymispakettia huolellisesti. Sitä on käsitelty täällä useita kertoja, ja esimerkiksi tiistaina täysistunnossa käytiin keskustelua hallituksen kestävä kasvun ohjelmasta. Eduskunnan valiokunnat käsitelivät Suomen neuvottelukantaa valtioneuvoston kirjelmien pohjalta ennen huippukokousta kesällä, suuri valiokunta on myös sen jälkeen keskustellut asiasta monta kertaa, ja eduskunnan kannan neuvottelujen eri vaiheissa päätti suuri valiokunta.

Elikkä eduskunta on se, joka tässä on keskeisessä roolissa. Eduskunnan pitää myös kantaa vastuuta. Kaikki päätökset, mitä eduskunnassa tehdään, eivät ole helppoja, mutta tällaisessa asiassa on kyse myös siitä, haluaako Suomi olla EU:ssa mukana, halutaanko löytää ratkaisuja tähän vaikeaan tilanteeseen, missä me olemme, haluammeko löytää niitä ratkaisuja, jotka myös meidän vientivetoiselle maallemme ovat todella tärkeitä, haluammeko olla ratkaisemassa EU:n tilannetta yhdessä muitten kanssa, ja tällaisessa tilanteessa sen vastuun kantaa tämä eduskunta, ja sitä ei voi sysätä kansalaisille. Katsoisin, että nyt olisi syytä keskustella siitä, minkälainen se vastuu on, mikä meillä jokaisella kansanedustajalla on, eikä huutaa kansanäänestysten perään. Se ei ole tässä asiassa ratkaisu.

Tässä edustaja Kyllönen piti hyvän puheenvuoron ja myös suuren valiokunnan puheenjohtaja, ja yhdyn niihin. Se, että perussuomalaiset haluavat kansanäänestyksen tässä asiassa, viittaa myös siihen, että haluaisitte, että EU [Puhemies koputtaa] ei olisi se yhteisö, johonka Suomi kuuluisi, [Puhemies koputtaa] vaan haluaisitte jotain muuta.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 157/2020 vp

17.19 **Jani Mäkelä ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tuossa ministeri juuri antoi ymmärtää hyvin vahvasti, että tämä elvytyspaketti olisi jonkinlainen ehto Euroopan unionissa pysymiselle. Tällaisia vihjauksia on ennenkin tässä salissa kuultu, ja haluaisin nyt kuulla hallituksesta vahvistuksen, kiristetäänkö Suomea todella sillä, että me joudumme eroon koko Euroopan unionista, jos emme lähde tähän pakettiin mukaan. Onko tämä todella teidän väitteenne?

Keskeisin peruste tämän kansanäänestyksen tarpeelle on se, että puhutaan kauaskantoisesta ja periaatteellisesti erittäin merkittävästä asiasta, EU:n suunnanmuutoksesta ja rakenteellisesta muutoksesta, josta ei äänestetty vuonna 94, ja kun tätä eduskuntaa valittiin vaaleissa, niissäkään vaaleissa ei käyty keskustelua tällaisesta asiasta. Tämä asia tuotiin esille koronakriisin varjolla, ja sitä yritetään viedä nyt kiireellä ja pimennossa läpi. Hallitus pakeni kesällä tästä asiasta keskustelua, ja nyt hallitus pakenee tästä asiasta kansanäänestystä. Tällainen toiminta ei voi olla hyväksyttävää.

Tässä ei äänestetä nyt EU:hun kuulumisesta tai eurosta eroamisesta vaan siitä, lähteekö Suomi mukaan tähän pakettiin. [Puhemies koputtaa] Tämä on EU-päätöksentekoa, juuri sitä EU:ssa vaikuttamista. Suomi voi kieltäytyä yksipuolisella päätöksellään.

17.20 **Antti Kurvinen kesk** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Ehkä on syytä avata se asia, että yksikään EU-maa näillä näkymin ei ole järjestämässä kansanäänestystä tästä niin sanotusta elvytysrahastosta tai kestävästä kasvun rahastosta, ei esimerkiksi Ruotsi tai Tanska, jotka ovat meidän pohjoismaisia ystäviämme, verrokkimaitamme ja joissa ei ole esimerkiksi eurovaluuttaa käytössä. Heillä on oma valuutta, ja silti Ruotsi ja Tanska ovat katsoleet, että on syytä kuulua ja lähteä mukaan tähän pakettiin.

Suomen vastuut ovat tarkkarajaisia tässä paketissa. Tässä ei tule mitään hillitöntä velkavankeutta, josta Antikainen puhui aluksi. Suomi elää viennistä. Esimerkiksi oma kotiseutuni Länsi-Suomi, Pohjanmaa, on yksi pahiten koronasta taloudellisesti kärsiviä alueita, koska viennin kohdemaissa ostajilla ei ole rahaa tämän takia.

Lisäksi tässä ohjelmassa on paljon hyviä hankkeita pitkin maakuntia: laajakaistaa, bio-kaasua, koulutuspaikkoja, hyviä tukiaisia. Kysynkin nyt sitten edustaja Antikaiselta: mitkä tukiaiset pitäisi Savo-Karjalasta leikata? [Puhemies koputtaa] Teidän kotimaakuntanne on oikein iso näitten tukiaisten saaja. Oletteko Halla-ahon linjalla [Puhemies: Aika!] maaseudun tukien leikkaamisessa?

17.21 **Sanna Antikainen ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ensinnäkin tähän, mitä edustaja Hassi kertoi, että koko puheeni oli jollakin lailla virheellinen. Ette sitten kuitenkaan kertonut esimerkkiäkään siitä, mikä puheessani oli virheellistä, joten se ehkä kertonee tästä teidän lausunnostanne kaiken. [Satu Hassin välihuuto]

Arvoisa puhemies! Mitä tulee tähän edustaja Kurvisen lausuntoon, [Antti Kurvinen: Ollaan kuulolla!] niin minusta on hiukan outoa, että keskusta, sanotaan, laittaa ensiksi rahaa EU:lle kaksinkertaisesti sen verran, mitä saamme takaisin, ja sitten hehkuttaa tätä. Edustaja Kurvinen, me perussuomalaiset haluamme pitää nämä rahat, 3,4 miljardia, täällä Suomessa ja tukea suomalaisia, suomalaista maaseutua, suomalaisia yrityksiä. [Mauri Peltokangas: Emmekä ajaa turvetuotantoa alas!]

17.23 **Jussi Halla-aho ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Toissa päivänä tässä salissa edustaja Kurviselle tuli jälleen paha mieli, kun perussuomalaiset mainitsivat maa-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 157/2020 vp

hanmuuton. Kun ottaa huomioon, että siinä on kyseessä satojen miljoonien eurojen vuotuinen turha rasite suomalaisille, niin on minun mielestäni tarpeellista, että joku täällä puhuu siitäkin.

Sen sijaan vaikeampaa on ymmärtää sitä, että edustaja Kurvinen puhuu perussuomalaisista ja ajattelee perussuomalaisia kaikkina viikonpäivinä. Pelkään, että perussuomalaiset vainoavat teitä teidän unissannekin. [Naurua]

Te aliarvioitte äänestäjäkuntaanne, edustaja Kurvinen. Maaseudulla asuva viljelijä, yrittäjä, palkansaaaja, autoilija, omakotiasuja varmasti ymmärtää, että nyt Italiaan ja Espanjaan kylvettävät suomalaiset rahat on verotettu heidän taskustaan, minkä lisäksi he maksavat itse ne eurosäkit, joita te käytte nyt heiluttelemassa siellä maakunnassa ja kerrotte, että rahaa tulee.

17.24 Antti Kurvinen kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Ensinnäkin se kannattaa, edustaja Antikainen, teidän havaita, että teidänkin maakunnassanne on monia erittäin merkittäviä vientiyrityksiä, esimerkiksi Joensuun ja Kuopion talousalueilla tai pienessä Vieremän kunnassa kuuluisa Ponsse, todellinen menestystarina. Niiden asiakkaat ovat pitkin maailmaa, pitkin Eurooppaa. [Välihuutoja perussuomalaisten ryhmästä] Jos Savo-Karjalan teollisuuden, teidän vaalipiirinne teollisuuden, asiakkailla ei ole varaa ostaa niitä tuotteita, sieltä teidän maakunnistanne menevät työpaikat.

Emme me, hyvät perussuomalaiset, elä missään pullossa. Myöskään suomalaiset maakunnat ja maaseutu eivät kitkuta pullossa — emme kitkutele siellä, toisin kuin Halla-aho luulee, että siellä kitkutellaan.

Arvoisa puhemies! Lisäksi pitää huomioida, että tämä elvytysrahasto on osa koko EU:n tulevaa budjettikautta. Siihen on kytketty myös Suomen saamat maataloustuet, Suomen saamat koheesio- ja aluetuet, ja niistä saavutettiin tämän elvytysrahaston takia erittäin hyvä neuvottelutulos. 6 prosenttia kasvavat Suomen saamat maataloustuet, [Välihuutoja perussuomalaisten ryhmästä] ja 2 miljardia tulee koheesio- ja aluerahaa.

Arvoisa puhemies! Minä luotan maaseudun puolustajana enemmän EU:hun kuin edustaja Halla-ahoon ja perussuomalaisiin. [Naurua] Jos he saisivat päättää näistä maatalous- ja aluerahoista, ei tulisi sentin senttiä maaseudulle. [Perussuomalaisten ryhmästä: Tulisi kaksinkertaisesti!] Ne jäisivät Eiraan [Puhemies koputtaa] pormestari Halla-ahon päätettäväksi.

17.25 Sari Essayah kd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Kysymyshän kansanäänestyksessä on perimmiltään siitä, että kansalta haetaan legitimizeetti niille päätöksille, mitä ollaan tekemässä, ei suinkaan siitä, etteikö tässä talossa uskallettaisi itse tehdä päätöksiä. Sen tähden mietin myöskin siltä kannalta, että tämä kansalaiskeskustelu, jota hallitus itsekin peräänkuulutti, jäi todellakin käymättä tämän asian ympäriltä. Siksi katson, että tässä kansalaisaloitteessa on minusta perustetta pohtia sitä, eikö Suomessa nyt, kun EU on muuttunut tyystin toisentyypiseksi kuin mihin ollaan liitytty, olisi hyvä kysyä kansalaisilta, onko tämä oikea suunta.

Tämä elpymisväline ja siihen liittyvät omien varojen päätöksethan tulevat sitomaan Suomen eduskuntaa aina sinne vuoteen 2058, ja mikäänhan ei takaa sitä, etteikö tätä päätöstä voitaisi uusia, jolloin tästä elpymisvälineestä tulisi pysyvä järjestely. Tähän suuntaanhan ovat vihjanneet muun muassa EKP ja johtavat keskieuropalaiset poliitikot. Siinä mielessä [Puhemies koputtaa] voi kysyä, onko teillä hallituksessa mitään takeita siitä, ja

Pöytäkirjan asiakohta PTK 157/2020 vp

tätä venettä voitaisiin joskus [Puhemies koputtaa] olla keikuttamassa Suomenkin puolelta ja sanoa, [Puhemies: Aika!] että tämä ei kerta kaikkiaan enää käy.

17.27 Kimmo Kiljunen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kansanäänestys ja EU:n elpymisväline ovat molemmat isoja asioita.

Ensin tästä elpymisvälineestä. Tämä elvytysrahasto, jota tässä ollaan suunniteltu 750 miljardin tasolla, on yhteinen eurooppalainen hanke, jolla otetaan kiinni tämän koronaviruksen taloudelliset vaikutukset. Mitä Suomi ja suomalaiset tästä 750 miljardista hyötyvät? 1) Hyötyvät välittömästi 3,2 miljardia euroa niillä taloudellista kestävyyttä rakentavilla hankkeilla, joita me parhaillamme olemme suunnittelemassa. 2) Euroopan unionin talouskasvu tulee vuositason kiihtymään noin 2 prosenttia. Suomen viennistä 60 prosenttia menee EU:n alueelle. EU:n talouksien elpyminen vaikuttaa Suomeen työllistävästi. Tällä hetkellä EU:n markkinoille menee niin, että työpaikkoja luodaan 660 000 kappaletta. Kun on 2 prosentin kasvutavoite, voitte laskea, kuinka monesta kymmenestä tuhannesta työpäikasta me puhumme.

Kun 94 järjestettiin kansanäänestys EU:sta, [Puhemies koputtaa] silloin haluttiin juuri tällaista EU:ta, eli tästä asiasta on jo äänestetty.

17.28 Toimi Kankaanniemi ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Europarlamentaarikko Mauri Pekkarinen puhui 20.8. tänä vuonna ja kirjoitti 15.10., että kysymys tässä lahjapaketissa on puhtaasti Italian ja euron pelastamisesta. — Oletteko, edustaja Kurvinen, samaa mieltä? [Satu Hassi: Italiakin on nettomaksaja EU:ssa!]

Ranskan saatavat Italiasta ovat aivan valtavat. Italian velkasuhde oli jo ennen koronaa 135 prosenttia. Italiaa ei voi päästää kaatumaan, koska se kaataisi euron. Tästä on kysymys.

Euro on taas sitten elintärkeä ja hyödyllinen vain Saksalle. Kaikki me muut kärsimme siitä enemmän kuin hyödyimme.

Eli europarlamentaarikko Pekkarinen suurella asiantuntemuksella paljasti tämän totuuden, että kysymys ei ole Suomen edusta vaan euron pelastamisesta.

17.29 Jari Koskela ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Tulevaisuudessa ainoa ratkaisu paisuneeseen EU-velkaan tulee olemaan EU:n verotusoikeus, mikä on jo nyt tiedossa meillä jokaisella. Jokainen voi kysyä, voidaanko suomalaisten verotaakkaa nostaa 5 tai jopa 10 prosenttia EU-verolla. Meille syntyy tilanne, missä ainoaksi vaihtoehdoksi jää Suomen valtion budjetin karsiminen, jossa sosiaali-, koulutus- ja eläkemenot ovat suurimmat menoerät. Tämä johtaa siihen, että elpymisvälineen avaaman tien päässä odottaakin hyvinvointivaltiomme alasajo. Isiemme ja äitiemme uhraukset maamme ja perustuslain puolesta valuvat hukkaan. Tämähkö on nyt sitten nykyhallituksen päämäärä? Kysyn vaikka nyt sitten valtiovarainministeriltä.

Puhemies Anu Vehviläinen: Ja tässä kohtaa ministeri Vanhanen, 2 minuuttia.

17.30 Valtiovarainministeri Matti Vanhanen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Eilen kuulumme vaihtoehtobudjeteissa kristillisdemokraattien esityksen, että sokeria verottamalla me keräisimme 250 miljoonaa euroa. Seuraavien 30 vuoden aikana, jos tämä paketti menee läpi, se nettomaksuosuus, josta puhutaan, on hieman yli 3 miljardia euroa.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 157/2020 vp

Se siis tarkoittaa, että 100 miljoonaa Suomi maksaa unionille jäsenmaksuissa tätä, eli onko se sitten noin 30—40 prosenttia tästä sokeriveron tuotosta? Silläkö hoidettaisiin tämä velka? Että se näistä mittasuhteista.

Meillä on selvästi erilainen käsitys siitä, miten talous toimii, mistä työ syntyy, mikä on kansainvälisen vaihdannan merkitys Suomen työllisyydelle ja kansantalouden kehitykselle. Tämä erimielisyys on valtavan suuri, ja se selittää sitä, että myös näkökulma koko tähän pakettiin on erilainen. Ensin piti ratkaista se, korjataanko ja elvytetäänkö taloutta tämän vakavan kriisin jälkeen jäsenmaissa, yksittäisissä kansallisvaltioissa, vai talousalueella yhdessä. Suomen vastaus siihen oli: yhdessä, yhteisesti koordinoituna, yhteisellä tarinalla, yhteisellä rahoituksella, jonka ottaa unioni velkana markkinoilta. Sitten se nettomaksu syntyy sen perusteella, mikä on unionin perussääntö, että taloutensa parhaiten hoitavat maksavat nettona ja ne, jotka ovat saajia, sitten saavat. Ja se tapahtuu sitten 30 vuoden aikana, se on siis noin 100 miljoonaa euroa vuositasolla. Jos sitä vertaa tänä ja ensi vuonna otettavaan 30 miljardiin meidän ihan omiin kulutusmenoihimme, niin se kertoo ehkä jotain näistä mittasuhteista.

Ja lopuksi itse tästä aloitteesta: Hallitus ei ole esittämässä kansanäänestystä, mutta hallitus ei myöskään päättä tästä kansalaisaloitteesta, vaan eduskunta käsittelee sen. Eduskunta ratkaisee sen, mitä kansalaisaloitteelle tapahtuu. Hallitus ei ole esittämässä kansanäänestystä tästä asiasta.

17.32 Veikko Vallin ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Viro maksaa elpymispakettiin 2,4 miljardia ja saa sieltä 8,3 miljardia. Viro siis saa nettona 5,9 miljardia. Virolla on kuitenkin erittäin pieni valtionvelka, varsinkin jos katsotaan suhteessa Suomeen. Viron kokonaisveroaste on selvästi Suomea alempi, niin että voisiko ministeri Tuppurainen — kun valtiovarainministeri Vanhanen ehti lähteä — selittää tämän kansan kielellä: miksi Viro saa näin valtavasti, ja miksi Suomi maksaa näin paljon? [Satu Hassi: Miksi jotkut menevät veropakolaisiksi Viroon?]

17.33 Ano Turtiainen at (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tällä karnealla elpymisvälineellä ollaan pettämässä Suomen kansa ja ollaan hivuttamassa Suomea yhdeksi liittovaltion osaksi. Sen vuoksi nyt tarvitaan kansanäänestys. Tällä paketilla kansamme ja itsenäisyytemme viholliset ovat harhauttamassa meitä. Eurokommunistit haluavat murskata taloutemme, ja se on täysin tahallista tuho toimintaa liittovaltiokehityksen hyväksi. Ministereiden tulisi ajaa Suomen etua ja edistää suomalaisten hyvinvointia, mutta niin ei tapahdu. Eurooppaministerinkin mielestä Suomen etuja ei muka pitäisi ajaa. Elämme hirvittäviä aikoja, ilmapiirissä on valheen ja petoksen henki.

Arvoisa puhemies! Kuinka hallitus voi toimia noin häikäilemättömästi ja pettää Suomen kansan? Missä on hallituksen moraalinen selkäranka?

17.34 Sari Essayah kd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Täällä ministeri Vanhanen totesi, että on hyvin erilainen käsitys taloudesta ja elpymisestä ja siitä, millä taloutta saadaan liikenteeseen. No, en tiedä — olen itse opiskellut taloustieteitä, olen koulutukseltani ekonomi, ja minusta tuntuu kyllä hyvin kummalliselta se ajatus, että me antamalla täältä rahoitusta esimerkiksi Italian velkaiselle maalle voisimme varmistaa, että ne Italian velkaiset sitten ostaisivat nimenomaan Suomesta tuotteita ja sillä tavalla olisivat tuke-
massa tätä meidän taloutemme nousua. Jollakin tavalla tämä tällainen velkaantumiskehi-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 157/2020 vp

tykseen nojaava talousajattelu on minusta aika erikoista ja vaarallista, ja toivoisinkin, että meillä tämän tyyppisistä harhoista alettaisiin pääsemään laajemmaltikin eroon. On järkevää pitää talouden pohja kansallisvaltiossa kunnossa ja sitä kautta yhdessä kyllä elvyttää mutta jokainen sieltä omasta lähtökohdastaan käsin ja tehdä se elvyttäminen sitä kautta, [Puhemies koputtaa] että pitää oman taloutensa ja oman taloutensa rakenteet kunnossa.

17.35 Ari Koponen ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Kun ministeri Vanhanen kerkesi lähteä täältä jo, niin kysyisin ministeri Tuppuraiselta sitä, ajaako Suomi jotenkin tätä asiaa eteenpäin, että näitten Etelä-Euroopan, esimerkiksi Italian ja Espanjan kaltaisten, maitten — nyt niihin pistetään rahaa aika paljon — pitäisi tehdä talouksiinsa kiipeitä rakenteellisia ratkaisuita, ettemme me ole tässä tilanteessa jälleen kohta uudestaan. Tämä on yksi juurisyy tähän tilanteeseen. Miten näette tilanteen?

17.36 Eeva Kalli kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Tässä salissa tosiaan tuntuu olevan kovin erilainen käsitys siitä, miten Suomen talous nousee ja elpyy ja miten kiinteästi olemme linkittyneitä EU-talouteen. Sen sijaan tällaista samanlaista erilaista näkemystä ei ollut nähtävissä tai kuultavissa, kun eduskunta keväällä aloitti laajasti valiokunnassa tämän elpymisvälineen käsittelyn. Esimerkiksi talousvaliokunnassa kuulumme laajasti yhteiskunnan eri tahoja edustavia henkilöitä, ja hyvin laajasti elinkeinoelämän, yrittäjien, MTK:n, aluekehittäjien ja myös tutkijoiden näkemykset olivat linjassa hallituksen näkemyksen kanssa. Suomi elpyy, kun EU elpyy. Ihmetyttääkin, onko perussuomalaisilla tai kristillisdemokraateilla jotain parempaa tietoa kuin vaikkapa näillä taloustieteilijöillä tai vaikkapa suomalaisilla aluekehittäjillä siitä, [Puhemies koputtaa] miten suomalaisten työpaikat turvataan.

17.37 Mika Niikko ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Nyt kun keskustellaan kansanäänestyksen järjestämisestä tässä elpymispakettiasiassa, niin tätä asiaa voidaan lähestyä myös siltä näkökannalta, että kansalta halutaan kysyä mielipidettä. Jos me kerran olemme oikeusvaltio, niin periaatetta, että on kiinnostunut kansan mielipiteestä, tulisi noudattaa. Eihän tämä ole tavatonta. Esimerkiksi ei edes Euroopan unioniin tarvitse kuulua, sillä Sveitsi järjestää jopa neljä kertaa vuodessa kansanäänestyksen hyvinkin vähäpätöisistä asioista, ja sitä arvoa kunnioitetaan erittäin paljon siinä maassa. Siinä mielessä ei pidä väheksyä sitä kansan mielipidettä näin tärkeissä asioissa.

Mutta kun edustaja Kiljunen mainitsi nämä kaksi kohtaa siitä, miksi tähän kannattaa mennä mukaan, esimerkiksi sen, että me saamme rahaa, millä me elvytämme Suomessa, niin tosiasiassa me saisimme tämän rahan myös vaikka markkinoilta hakemalla lainaa ja elvyttäisimme täysin omin ehdoin emmekä joutuisi vastavuoroisesti laittamaan 3,4 miljardia euroa lahjarahaa esimerkiksi Italialle ja Kreikalle, jotka saavat hyvin paljon ilmaista rahaa. Ja toisekseen talouskasvua tulee siitä, kun syntyy työpaikkoja. [Puhemies koputtaa] Ja se ei synnytä työpaikkoja Suomelle, kun Italiaa ja erityisesti Kreikkaa [Puhemies koputtaa] elvytetään näillä rahoilla. Ne eivät tee Suomen tuloa [Puhemies: Aika!] sen kummemmaksi.

17.38 Lulu Ranne ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Hallitus perustelee tämän elvytyspaketin matemaattisella epärehellisyydellä. Valtiovarainvaliokunnan puheenjohtaja Johannes Koskinen on selittänyt, miten elpymisväline maksaa itse itsensä:

Pöytäkirjan asiakohta PTK 157/2020 vp

Suomi saa 6,6 miljardin paketistaan omaan käyttöön sen 3,2, ja Koskisen mukaan 3,2 miljardin käyttö Suomessa aiheuttaa kasvusysäyksen, joka riittää 6,6 miljardin maksamiseen 30 vuoden aikana. Suomi antaa tästä paketista 3,4 miljardia nettosaajamaille, ja Koskisen logiikan mukaan näiden 3,4 miljardin pitäisi aiheuttaa nettosaajamaissa kasvusysäys, joka riittäisi varmaankin sitten yli 6 miljardin lainojen maksuun. Nyt ministeri Tuppurainen on enää täällä jäljellä: mitä ihmettä, miksi Etelä-Euroopan maat eivät maksa omia elvytysmenojaan niiden siellä aikaansaaman kasvun tuotoilla, kun kerran se onnistuu Suomeltakin?

17.39 Satu Hassi vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Olin kansanedustaja silloin, kun Suomi liittyi EU:hun, [Toimi Kankaanniemi: Niin minäkin!] ja tässä keskustelussa perussuomalaisten suunnalta on esitetty hyvin samantyyppisiä pelotteluja kuin silloin ennen liittymispäätöstä EU:hun esitettiin siitä, mitä kaikkea kamalaa seuraa siitä, jos Suomi liittyy EU:hun.

Tosiasia on kuitenkin se, että Suomen kohdalla, jonka talous oli silloin syvässä lamassa, se, että me olemme olleet EU-jäseniä yli 25 vuotta, on osa sitä kehitystä, joka on tehnyt meistä vauraan maan. [Toimi Kankaanniemi: Ei se siitä lähtenyt!] Vihreiden mielestä on hyvä asia, että EU yhteistoimin elvyttää. Meidän kohtalommehan on erittäin monin satein sidottu toisiimme Euroopassa. Ja erityisen tärkeänä pidämme sitä, että elvytysrahoista merkittävä osa käytetään ilmastotoimiin. Jos oikeasti pidettäisiin kansanäänestys, niin sehän jo aikataulusyistä romuttaisi koko tämän [Puhemies koputtaa] EU:n monivuotisen rahoituskehiksen, mistä kärsisivät [Puhemies koputtaa] muun muassa maatalous ja kaikki, [Puhemies koputtaa] jotka saavat aluekehitysrahaa.

17.41 Sebastian Tynkkynen ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Missä on pääministeri Sanna Marin, kun käsitellään kansalaisaloitetta suomalaisten verovarojen ryöstöstä, josta pääministeri meni sopimaan Brysselissä? Tai missä ovat hallituspuolueitten kansanedustajat? Tässä eduskunnassa on 200 kansanedustajaa, ja meillä on tällä hetkellä hallituspuolueista viisi edustajaa paikalla kuuntelemassa ja keskustelemassa EU-asiasta. Teitä ei näytä kiinnostavan se, mihin suomalaisten verorahoja käytetään, ja se on hävytöntä.

Te olette, hallitus, perustelleet sitä, että tämä eduskunta edustaa pelkästään kansan tahtoa, mutta missä vaalikoneessa kysyttiin, ovatko suomalaiset valmiita maksamaan tällaisia jättimäisiä paketteja EU:lle tai siihen, että EU:sta tullaan synnyttämään seuraavalla vaalikaudella velkaunioni? Tällaisia vaalikoneita en nähnyt enkä puoluelinjauksia.

17.42 Merja Kyllönen vas (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Voin vakuuttaa edustaja Tynkkyselle, että painoarvoltaan tässä salissa varmasti on erittäin vahvoja hallitusedustajia [Naurua] vastaamassa teidän toimintoihinne siellä oppositiopuolella, yli sata kiloa per naama. [Naurua — Eduskunnasta: Ei ihan!] — Ei ihan, mutta lähelle kuitenkin.

Kun kysyttiin Virosta, niin täytyy sanoa se, että Viron bruttokansantuote on alle puolet Suomen vastaavasta, euroissa noin yhdeksän kertaa pienempi kuin Suomen, ja ostovoimassa 27 jäsenmaan kesken Viro sijoittuu sijalle 22. Virolaisten ostovoima on 75 prosenttia EU-asukkaiden keskimääräisestä ostovoimasta, ja Suomen sama on 111. Valtionvelkaa he eivät uskalla ottaa vanhastaan, liittyen siihen, että heillä on ollut taloudellisia vaikeuksia iät ja ajat, ja siinä on ehkä kolikon kääntöpuoli se, että todennäköisesti ne investoinnit,

Pöytäkirjan asiakohta PTK 157/2020 vp

mihin he eivät uskalla ottaa tänä päivänä valtionvelkaa, joudutaan tekemään myöhemmin vielä kalliimmalla ja isommalla rahalla sen takia, että rakenteet rapistuvat koko ajan.

17.43 Antti Kurvinen kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Ensinnäkin totean edustaja Kankaanniemelle, että arvostan erittäin korkealle europarlamentin jäsentä Mauri Pekkarista ja viimeksi tänään hänen kanssaan tekstiviestittelin. Hänen kanssaan keskustelemme tästä ja monesta muustakin asiasta.

Puhemies! Täällä on puhuttu siitä, mitä tällä pelastetaan: pelastetaanko tällä pankkeja, pelastetaanko tällä Italiaa. Onko Italialla ja Suomella merkitystä? Minä voin kertoa esimerkiksi elävästä elämästä. Kotiseudullani eräs metalliteollisuuden yritys joutui lomauttamaan väkeä, koska he eivät saaneet komponentteja Italiasta — kuulitte oikein, Italiasta. Pohjois-Italiassa on erittäin merkittävää teknologiateollisuutta, joka on kytköksissä suomalaiseen elinkeinoelämään ja teollisuuteen. Saksa on meidän tärkeimpiä vientikohteitamme. Jos Saksan talous sukeltaa Italian talouden perässä, se vaikuttaa vielä enemmän meille. Emme me elä pullossa, se on tässä hyvä muistaa.

Eihän tämä, puhemies, mikään riemun hetki ja ilon hetki ole, mutta näen, että tämä elvytyspaketti on aivan välttämätön toteuttaa ja tällä saadaan myös vauhditettua meidän maakuntiin työtä, mitä perussuomalaisetkin ovat toivoneet. [Puhemies koputtaa]

Puhemies! Loppuun sanon sen, että ei tule EU-veroja tällä paketilla. [Puhemies koputtaa] Kun joku perussuomalainen väitti sellaista, niin korjataan nyt karkeimmat virheet. [Välihuutoja perussuomalaisten ryhmästä]

17.44 Mauri Peltokangas ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Elvytyspaketin kohdalla tietenkin on syytä kysyä kansalta. Kansan tahto on tälle maalle ainoa oikea tahto, ja mitään muuta oikeaa ei ole. Ihmettelen kuitenkin sitä, että keskusta täällä hehkuttaa tämän tukipaketin, elvytyspaketin — mielestäni velkavankeuspaketin — hyvyttä ja sitä saantia, mitä me sieltä saamme, kolme miljardia, mutta en kuitenkaan ole lukenut mitään keskustan ehdotuksia siitä, että esimerkiksi turpeen verotus olisi voitu poistaa tällä kaikella hyvällä. Ei, keskusta menee hallituksen puodelina ja kaataa turvetuotannon, katsoo viereistä, kun ihmisillä on 4 miljoonan euron velat ja koneet menevät romuraudaksi. [Antti Kurvisen välihuuto] Tämä on keskustan vastaus tälle kansalle ja maanviljelylle. Kuunnella Kurvista. Hän, edustaja Kurvinen, yrittää täällä selittää parhain päin sitä, mitä on tällä hetkellä itse tuhoamassa maaseudulla, ja tämä on kylmää faktaa. — Kiitos.

Puhemies Anu Vehviläinen: Niin, huomautan tässä, että tässä on erityisesti keskustelussa kansanäänestys.

17.45 Antti Kurvinen kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Haluan nyt sanoa edustaja Peltokankaalle, että teidän ilmeisesti nykyisessä tai ainakin tulevassa kotikaupungissanne, missä lähдете kunnallisvaaleihin, Kokkolassa, on yksi Suomen tärkeimpiä kemianteollisuuden keskittymiä. Koko meidän yhteinen vaalipiirimme, Vaasan vaalipiiri — Etelä-Pohjanmaa, Keski-Pohjanmaa, Vaasan seutu — on tosi vahvaa vientiteollisuuden aluetta. Jos te katsotte tilastoja, meidän vaalipiirimme kärsii eniten koronasta taloudellisesti, koska asiakkaamme menettävät rahat. [Välihuutoja perussuomalaisten ryhmästä] Tämä on semmoinen fakta, joka kannattaa, edustaja Peltokangas, käydä läpi, ja kannat-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 157/2020 vp

taa jutella tästä vähän pk-yritysten kanssa siellä meidän kotiseudullamme eikä vain hössöttää näissä maahanmuuttojutuissa täällä Helsingissä.

Kysyn nyt vielä, arvoisa puhemies: Mitä näitä rahoja, mitä Keski-Pohjanmaa on saamassa... Keski-Pohjanmaa saa enemmän rahaa kuin Etelä-Pohjanmaa. Te haluatte ne tukiaiset pois. Oletteko Halla-ahon linjalla, tukiaiset pois Keski-Pohjanmaalta?

17.47 Mauri Peltokangas ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tässä nyt kyllä edustaja Kurviselta lähtee hieman lapasesta, mutta rauhoitutaanpas nyt vähän siellä. Nimitäin puhuitte Kokkolasta ja siitä, että alueemme on voimakas viennin johtaja Suomessa, ja olemme siitä ylpeitä, varmaan myöskin edustaja Kurvinen. Nyt kuitenkin tosiasia on se, että kun mainitsitte, että höpsötämme täällä maahanmuutosta, niin olemme puhumassa elvytyspaketista ja puhuin turpeen osuudesta siinä mielessä, että kun te hyväksytte elvytyspaketin, te ette ole antamassa sieltä yhtään mitään maakunnan energiahuoltovarmuuteen. [Antti Kurvinen: On tulossa!] Tällä hetkellä Kokkolaan rahdataan — kun otitte rakkaan syntymäkaupunkini esiin — haketta laivoilla. Mitä ilmaston pelastamista se on, arvoisat vihreät? Te olette tuhoamassa Suomen energiavarmuutta, huoltovarmuutta, ja on nyt ihan turha keskustan tässä sen kummempaa löpistä: te allekirjoititte tämän kauheuden. — Kiitos.

17.48 Kimmo Kiljunen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Edustaja Niikko mainitsi minuun viitaten, miksei sitä 6,5:tä miljardia euroa, jonka tähän elvytysrahastoon Suomi nyt sijoittaa, ei sijoiteta Suomeen. Yritin vastata teille näin ja puhuin aikaisemmin siitä, että elvytysrahasto on siis 750 miljardia ja se elvyttää koko Eurooppaa, mistä Suomi saa välitöntä hyötyä 3,2 miljardia ja 660 000 suomalaista työpaikkaa on riippuvaisia siitä, Euroopan unionin markkinoista, Euroopan markkinoista. Näiden 660 000 työpaikan pelastaminen tällä elvytysrahastolla on A-kysymys, ja B-kysymys on se, että 2 prosentin kasvu, joka tällä saadaan koko Eurooppaan, hyödyttää suomalaista työtä. Sen takia niitä rahoja ei kannata sijoittaa Suomeen tässä kohdassa, koska sillä ei elvytetä Eurooppaa, josta me olemme riippuvaisia. Myöskin Italia osallistuu omalla tavallaan, omalla panoksellaan tähän elvytysrahastoon, niin kuin kaikki muutkin maat, eli tässä on ihan turha puhua siitä, että suomalaisten rahat olisi merkitty jollekin erityiselle EU-maalle. Kysymys on koko EU-alueen markkinoiden yhteisestä elvyttämisestä, ja tulevaisuusinvestoinnithan tässä ovat suurin tavoite, millä ne myöskin ehdollistetaan. [Puhemies koputtaa] Me pyrimme kehittämään tulevaisuuden Eurooppaa.

Puhemies Anu Vehviläinen: Tässä vaiheessa myönnän vielä kaksi vastauspuheenvuoroa, minkä jälkeen ministeri Tuppurainen.

17.49 Mika Niikko ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Edustaja Kiljunen ja edustaja Kurvinen, Suomen viennin arvo vuonna 2019 oli noin 65 miljardia euroa. Italian osuus siitä oli vain noin 3,5—3,6 prosenttia. Väitättekö te oikeasti, kun Italia saa tällä hetkellä 82 miljardia pelkästään suoraa tukea plus lainaa yli 100 miljardia — 82 miljardia plus 100 miljardia — että Suomen vienti siitä vielä paranee? Ei tämä logiikka toimi. [Antti Kurvinen: Kytköksissä Saksaan!] Perussuomalaiset olisivat halunneet, että tätä Suomen teollisuutta ja kilpailukykyä elvytettäisiin kotimaisin keinoin eikä siihen lähdetäisi tällaisella kikkakonstillalla, että me käytännössä annamme 6,5 miljardia euroa rahaa ja saamme takai-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 157/2020 vp

sin 3,2 miljardia. Kyllä perusmatikka kertoo sen, että se maksaa meille huomattavasti enemmän. Mikään ei olisi kieltänyt Suomea elvyttämästä omalla tavallaan tätä yritys- ja työpaikkasektoria, mitä nyt tämä koronaiskukin vaatii. [Välihuutoja vasemmalta]

Pohjimmiltaan kyse ei ole koronan aiheuttamasta talousromahduksesta yksistään — varsinkaan näissä maissa, jotka saavat merkittävän määrän rahaa — vaan kyse on siitä, että he eivät ole rahaa tähänkään saakka käyttäneet oikein, [Puhemies koputtaa] ja meidän ei pidä maksaa heidän laskujaan ja heidän velkojaan [Puhemies: Aika!] ranskalaisille ja saksalaisille pankeille.

17.50 Eeva Kalli kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Edustaja Tynkynen totesi täällä, että vaalikoneissa ei kysytty, ”oletteko valmiit hyväksymään EU:n elpymispaketin” — ei kysytty, ei. Ei kukaan voinut tietää, että korona iskee. Ei kysytty myöskään sitä, ”aiotko ottaa valmiuslain käyttöön”. Ei kysytty. Silti otimme. Kun talo on tulesa ja vaara uhkaa, pitää toimia. Mihin sen sijaan vastasin vaalikoneissa? Vastasin, että lupasin puolustaa suomalaista työtä ja yrittäjyyttä, lupasin puolustaa maataloutta ja suomalaista puhdasta ruokaa, lupasin puolustaa koko Suomen elinvoimaa ja maakuntia — ja sitä tässä nyt tehdään.

Puhemies Anu Vehviläinen: Tässä vaiheessa ministeri Tuppurainen, ja 3 minuuttia, olkaa hyvä.

17.51 Eurooppa- ja omistajaohjausministeri Tytti Tuppurainen: Kiitos, rouva puhemies! Ja kiitos arvoisat edustajat, kollegat, tästä vauhdikkaasta ja hyvästä keskustelusta. Minusta on kyllä todella mielenkiintoista kuunnella perussuomalaisten näkemyksiä ja kansanedustajien puheenvuoroja tästä asiasta. Muutamia ehkä huteja on tässä esiintynyt, ja ne, puhemies, on syytä tässä oikaista, että väärinkäsityksiä ei jää elämään.

Kolmeen pointtiin koetan tässä lyhyessä puheenvuorossani keskittyä.

Ensinnäkin, esitettiin väite, että unioni olisi tämän elpymisvälineen luomisen perusteella muuttunut perustavanlaatuisesti joksikin toiseksi kuin mitä se oli silloin, kun teimme kansanäänestyksen unionin jäsenyydestä 90-luvulla, ja että nyt olisi ikään kuin syntymässä liittovaltio — no, ei nyt sentään. Tämä ratkaisu, jolla tämä elpymisväline perustetaan, menee ihan nykyisten EU:n olemassa olevien perussopimusten puitteissa. Tämä on moneen kertaan todettu, se on tässä salissakin sanottu, ja tämän mandaatin myös suuri valiokunta on pääministerille neuvotteluihin antanut. Tämä perustuu unionin artikloissa perussopimuksessa olevaan solidaarisuuslausekkeeseen 122, joka lähtee siitä, että esimerkiksi luonnonkatastrofin iskiessä jäsenmailla on velvollisuus auttaa toisiaan, ja sillä perusteella on tämä elpymisrahasto luotu. [Välihuutoja perussuomalaisten ryhmästä] Eli perussopimuksia noudatetaan, liittovaltiota ei tule. Tämä huoli voidaan hälventää.

Toiseksi, on esitetty, puhemies, että Suomi jotenkin maksaa viulut ja siirrämme ikään kuin yhteisvastuulliseen velkaan — no, ei nyt sentään tämänkään osalta. Jos katsomme vähän tarkemmin tilannetta tämän kokonaisuuden osalta, missä on myös tämä monivuotinen, seitsenvuotinen, EU:n budjettikehys ja tämä elpymisväline, niin tosiasiaa siinäkin tilanteessa, kun brexit toteutuu ja kaikkien jäsenmaksut nousevat, tässäkin tilanteessa, onnistuimme neuvottelemaan lopputuloksen, jossa itse asiassa Suomen nettomaksuasema hie-
man paranee. Me olemme nettomaksaja totta kai edelleen, mutta siellä pienempien nettomaksajien joukossa, ja hyvä näin. Ja mitä tulee yhteisvastuulliseen velkaan, niin mitään yh-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 157/2020 vp

teisvastuuta tällä ratkaisulla ei synnytetty — päinvastoin, Suomen aloitteesta kunkin jäsenmaan vastuut kuvattiin poikkeuksellisen tarkkarajaisesti. Jokainen jäsenmaa vastaa vain omasta osuudestaan, ja se on kirjattu kaksinkertaiseksi bkt-osuudeksi. Tämä on tarkkaan tiedossa, ja mitään yhteisvastuullista velkaa ei luotu.

Kolmanneksi, puhemies, annettiin ymmärtää, että ikään kuin kaadettaisiin vain rahaa ja sitä käytettäisiin milloin mihinkin mafiaan tai muihin kohteisiin. [Sebastian Tynkkynen: Se on uutisoitu jo!] Tämä ei pidä paikkaansa, vaan on olemassa ehdollisuutta. Ensinnäkin ehdollisuus tulee sitä kautta, että kukin jäsenmaa joutuu tekemään elpymissuunnitelman, jossa täytyy kuvata rakenteellisia uudistuksia, myös Italiassa ja Espanjassa, joilla taloutta kehitetään, uudistetaan kohti digitalisaatiota ja vihreää kehitystä. Ja elleivät ne uudistukset toteudu, niin tämä rahoitus voidaan pysäyttää yhdenkin jäsenmaan näin vaatiessa. Ja myös toinen ehdollisuus tässä on, ja se on se oikeusvaltioehdollisuus. Tämä onkin tärkeä kohta, jossa on hyvä pysähtyä hetkeksi. Nimittäin me olemme hallituksessa sitä mieltä, että vain sellainen maa, joka noudattaa EU:n perussopimukseen kirjattuja yhteisiä arvoja, oikeusvaltioperiaatetta, voi saada yhteisestä kassasta rahaa. Mutta te olette tästä eri mieltä. [Sebastian Tynkkynen: Entä EU itse?] Te olette suuressa valiokunnassa jättäneet vastalauseen, [Puhemies koputtaa] että rahoitusta ei pitäisi oikeusvaltioperiaatteeseen kytkeä. [Sebastian Tynkkynen: Mites EU itse?]

Puhemies! Me ajamme Suomen kansan etua. Minä ajan suomalaisten etua. Me näemme, että Suomen etu on olla mukana tässä yhteisestä eurooppalaisesta elvytyksessä.

Puhemies Anu Vehviläinen: Ja nyt siirrymme puhujalistaan.

17.55 Ano Turtiainen at: Arvoisa puhemies! Suuri kiitos aloitteiden tekijöille. Asia on erittäin tärkeä. Tiistaina lähetekeskustelussa ollut selonteko kestävän kasvun ohjelmasta on pelkkää selvitystä siitä, kuinka takaisin saatu raha käytettäisiin. Asiaa on jo lähdetty valmistelemaan, vaikka päätöstä elpymisvälineistä ei ole tehty. Tämä kaikki on silkkaa hämäystä ja teatteria, jolla Suomi halutaan ajaa liittovaltioon. Sinne hinkuvat ne, jotka eivät halua olla suomalaisia vaan liittovaltiolaisia. Näin isoja asioita näin rajusti muuttuvassa maailmassa ei pidä puliveivata ilman, että niihin kysytään kansalaisten kanta.

Hyvät kollegat, kuunnelkaa tässä asiassa esimerkiksi vaikka taloustieteen dosentti Tuomas Malista. Tai kuunnelkaa Matti Viréniä, Peter Nybergiä, Vesa Kanniaista, Mikko Puhakkaa, Vesa Vihriälää, Pentti Pikkaraista, Juha Tervalaa, Heikki Koskenkylää tai Pauli Vahteraa. He kaikki ovat talouden superasiantuntijoina suhtautuneet erittäin kriittisesti elpymispaketin runnomiseen. Nyt kuunnellaan pelkkiä liittovaltioyllisijöitä ja madellaan lopun edellä elävän EU:n edessä laput silmillä ikään kuin tuleva liittovaltiojulistus muuttaisi elämän täällä susien keskellä taivaaksi.

Arvoisa puhemies! Valtion ja kansan johtamisessa olisi paljon kehittämisen varaa. Luulemme elävämme demokratiassa, mutta nykyinen edustuksellinen demokratia kompuroi pahasti ja näyttää enemmänkin demokratian irvikuvalta. Demokratia tulee kreikan sanasta ”demo-kratia” ja tarkoittaa kansanvaltaa. Siinäkö muka toteutuu kansanvalta, kun vaaleilla valittu vähemmistö, yksi pienpuolue, päättää tarvella esimerkiksi turvetuotantomme ja metsäteollisuutemme ja kansa katselee sivusta ja ihmettelee, miksi kaksi tuota pienpuoluetta huomattavasti isompaa puoluetta istuu oppositiossa tyhjän panttina.

Kansanvallan toteutumiseksi pitäisi kaikissa isoissa asioissa kuunnella kansalaisten mielipidettä eli järjestää kansanäänestys. Nykyinen poteropolitiikka on moraalitonta so-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 157/2020 vp

taa, jolla ei pyritä ymmärrykseen vaan tuhoamaan kilpailijat, ja kärsijänä on koko kansa. Edustuksellinen demokratia ja puoluejärjestelmä voivat toimia asiallisesti vain palvellesaan koko kansaa.

Arvoisa puhemies! Valtaa pitäisi jakaa suhteessa vaalimenestykseen. Se olisi reilua ja myös täysin mahdollista. Likainen peli pitäisi lopettaa ja siirtyä tasapuoliseen käytäntöön. Valtiota ei pidä johtaa vähemmistön vaan väestön enemmistön tahtomaan suuntaan. Kansanäänestyksillä on myös tervehdyttävä vaikutus, sillä käytäntö ehkäisisi kansakunnan riitautumista ja kahtiajakoa. [Kimmo Kiljusen välihuuto]

Arvoisa puhemies! Nämä aloitteet olisi käsiteltävä valiokunnissa mahdollisimman pian ja ainakin valtioneuvoston kestävä kasvun selonteon yhteydessä. Yhtä aikaa olisi perusteltua käsitellä myös oma lakialoitteeni, jossa siinäkin ehdotetaan kansanäänestystä Suomen eroamisesta Euroopan unionista. Mielestäni on erittäin häpeällistä ja suorastaan demokratian pilkkaa, jos täällä salissa on joku, jonka mielestä kansanäänestyksiä ei pidä järjestää.

Arvoisa puhemies! Hallitus on tekemässä hirvittävää viharikosta maamme ja kansamme turmioksi. Sen tähden kansan mielipidettä on ehdottomasti kuultava ennen mitään si-
toutuksia. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Vielä keretään ajan puitteissa ottaa yksi puheenvuoro. — Edustaja Koskela, olkaa hyvä.

18.00 Jari Koskela ps: Arvoisa herra puhemies! Me perussuomalaiset rakastamme Suomea ja suomalaisia, siksi haluan esittää kiitokseni itsenäisyyttämme puolustavan kansalaisaloitteen laatijoille ja allekirjoittaneille.

Voimme kysyä, onko EU vuonna 2020 sama unioni, johon kansanäänestyksellä aikaan liityimme. Jos EU:n 750 miljardin euron elpymisväline hyväksytään, vastaus on selkeästi: ”Ei ole.” EU:n perussopimuksen artikla 310 kieltää EU:ta ottamasta lainaa omiin kuluihinsa. Tätä täydentävät artikla 123, joka kieltää jäsenvaltioiden rahoituksen Euroopan keskuspankin kautta, ja artikla 125, joka kieltää jäsenvaltioita ottamasta kannettavakseen toisten budjettivastuuta, kuten velkoja. Artiklan 122 mukaan hätätilassa yksittäiset maat voisivat poiketa sovitusta, mutta sitä tulkitaan nyt hyvin laveasti ja mielestäni erittäin kyseenalaisesti. Aiheesta voidaan esittää perusteltuja kysymyksiä oikeusvaltioperiaatteen liittyen: Rikotaanko nyt perussopimusta, ja kuinka monessa kohtaa? Entä rikotaanko samalla Suomessa vielä omaa perustuslakiamme? Miksi budjettivaltaa halutaan siirtää EU:lle? Jopa Marinin hallituksen omassa ohjelmassa korostetaan, että kullakin EU-maalla on ensisijainen vastuu omasta taloudestaan. Siinä myös sanotaan, että Suomi pitää tärkeänä, että EU-maat harjoittavat vastuullista EU:n vakaus- ja kasvusopimusta kunnioittavaa talous- ja finanssipolitiikkaa. Kirjaukset ja toteutus ovat nyt ristiriidassa.

Arvoisa puhemies! Elpymispaketin ongelmallisuutta lisää se, että elpymispaketista lahjoituksina ja lainoina jaettavat eurot lasketaan 70-prosenttisesti vuosien 2015—2019 talouskehityksestä ja työttömyysluvuista, siis talousluvuista ennen pandemiaa. Euroopan unionin neuvoston oikeuspalvelun mukaan elvytyspaketti ei ole ristiriidassa EU-sopimusten kanssa, mutta tätä neuvoa-antavan elimen kantaa voidaan perustellusti kyseenalaistaa. Siinä on pukki kaalimaan vartijana. Jo se, että suurin osa euroista jaetaan ennen koronaa tapahtuneen talouskehityksen perusteella, mitätöi artiklan 122 poikkeusolojen tulkinnan ja oikeuspalvelun lausunnon. Merkille pantavaa on, että myös komissio on omilla ja neuvos-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 157/2020 vp

ton sivuilla toukokuun loppuun saakka todennut, että EU:n toimintaa ei rahoiteta velalla. Nyttemmin he ovat siis kääntäneet myös omat takkinsa.

750 miljardin euron elpymisvälineestä ollaan rahoittamassa ilman selkeitä ehtoja sellaisia valtioita, joilla on huonon taloudenpidon vuoksi mitätön finanssipoliittinen liikkumavara. Näidenkin maiden olisi mahdollista saada lainarahaa, mutta ne eivät halua sitä, koska lainaan liittyy aina ehtoja. Nämä maat tulevat siis jatkossakin tarvitsemaan apua muilta mailta. Tähän suostuessaan unioni tulee jatkossa velkaantumaan merkittävästi ja myös pitkäaikaisesti. Artikla 310 on tähän asti estänyt unionitason velan synnyn, minkä me siis nyt takaisimme. Tulevaisuudessa ainoa ratkaisu paisuneeseen EU-velkaan on EU:n verotusoikeus, kuten jo aikaisemmin täällä salissa mainitsin.

Jokainen voikin kysyä, voidaanko suomalaisten verotaakkaa nostaa. Ei tietenkään. Silloin ainoaksi vaihtoehdoksi jää karsia valtion budjettia, missä sosiaali- ja eläkemenot ovat suurimmat menoerät. Elpymisvälineen avaavan tien päässä odottaakin hyvinvointivaltiomme alasajo. Isiemme ja äitiemme uhraukset maamme perustuslain puolesta valuvat hukkaan. Hätärahoituspaketista maksaisimme 6,6 miljardia, ja meille palautuisi arviolta 3,2 miljardia. [Johannes Koskinen: Järjestys on toisinpäin!] Nettomaksusuosuuksiemme olisi siis noin 3,4. Tämä summa on enemmän kuin puolustusministeriön budjetti, joka on 3,2 miljardia, tai enemmän kuin vuodessa maksamme äitiysavustusta, lapsilisä, elatustukia ja asumistukia yhteensä, mikä on 3,1 miljardia. [Satu Hassin välihuuto] — Edustaja Hassi, on otettava huomioon myös korot. Väitetään, että ne olisivat yli prosentin luokkaa, ja silloin tämän 6,6 miljardin sijaan maksaisimmekin 8 miljardia. Samanaikaisesti Suomi muuten saa vapailta markkinoilta lainaa nollakorolla 30 vuodeksi, niin ettei ole mitään järkeä tällaiseenkaan sitoutua.

No, hallituspuolueissa vakuutetaan, että tämä tukipaketti jää kertaluontoiseksi. Kuitenkin esimerkiksi Espanjassa ja Italiassa budjetoidaan rahoja sillä ajatuksella, että tulonsiirroista tulee pysyviä. Tätä ajavat myös EKP:n johtaja Christine Lagarde, Ranskassa Macron ja Saksassa myöskin demarien kansleriehdokas. Ehkäpä he eivät ole kuulleet Suomen hallituksen puheita ja tämänpäiväisiä vakuutteluita, joita olemme tänään kuulleet.

Kyllä EU:n ja varsinkin Suomen kansalaisena tässä tuntee itsensä petetyksi. Onneksi Euroopan parlamentti ei ole vielä valtiojohtajien hyväksymää tukipakettia hyväksynyt, vaikkakin asiantuntijat ovat todenneet, että se tultaneen parlamentissa hyväksymään pienillä täydennyksillä. Perustuslakivaliokuntamme totesi, että Suomen pitäisi vastustaa sekä EU-tason velkaa että lahjoitusrahaa. Suuri valiokunta ja pääministerimme käsittämättömällä tavalla ohittivat perustuslakimme korkeimman tulkitsijan suosituksen. Tämä epäkohta on nyt korjattava. Paras ja varmin tapa on kysyä kansalta, jolle ylin valtiovalta perustuslakimme mukaan kuuluu, ja nyt on kysymys maamme tulevaisuudesta, sen itsenäisyydestä.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Keskustelu ja asian käsittely keskeytetään. Asian käsittelyä jatketaan tässä istunnossa päiväjärjestyksen muiden asiakohtien tultua käsitellyiksi.

Asian käsittely keskeytettiin kello 18.06.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 157/2020 vp

Asian käsittelyä jatkettiin kello 21.22.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Nyt jatketaan aiemmin tässä täysistunnossa keskeytetyn asiakohdan 4 käsittelyä.

21.22 Sebastian Tynkkynen ps: Arvoisa herra puhemies! Kannatti odottaa näin pitkälle, että päästään jälleen keskustelemaan Euroopan unionista ja siellä neuvotellusta EU:n elpymispaketista, jonka pääministeri Sanna Marin kävi neuvottelemassa kesällä ja tuli sieltä sellaisella tuloksella, että 6 miljardia maksetaan ja 3 miljardia saadaan takaisin — eli aivan käsittämättömän huono diili. No, jotta tällainen voitaisiin saada läpi kansalta ilman, että gallupit liikaa heiluttelevat puolelta toiselle, niin ollaan jouduttu valitettavasti turvautumaan aivan käsittämättömiin selityksiin, ja tänään kun tästä asiasta keskusteltiin, niin näitä kuultiin oikein jonossa. Bongasin muutamia niistä, ja haluan nyt niitä kommentoida, miksi niissä ei ole mitään järkeä.

Ensinnäkin suuresti kunnioittamani valtiovarainministeri, keskustan Vanhanen puhui siitä, että tämä EU-koronapaketti tulee olemaan kertaluontoinen. Pääministerinä ja eri ministereinä toiminut ja pitkäaikainen kansanedustaja Matti Vanhanen yleensä pystyy varmasti haistamaan, mistä erilaisissa asioissa ja projekteissa on kyse, ja en voi kuin ihmetellä, minkä takia tässä asiassa häneltä on mennyt ohi näin ilmeinen asia kuin se, että tällä niin sanotusti kertaluonteisella paketilla itse asiassa luodaan sitä kehikkoa, miten jatkossa mita voidaan saada vastaamaan toistensa veloista. Tämä ei ole pelkästään tulkinta, vaan tällaisia puheenvuoroja on käytetty erilaisten eurooppalaisten johtajien suulla. Esimerkiksi Saksassa demarijohtajan suusta on näitä kuultu, ja voi sanoa näin, että kertaluontoisuus voidaan tässä kohtaa jo heittää romukoppaan samalla tavalla kuin Kreikka 1 -tukipaketin kohdalla jouduttiin hyvin pian heittämään. Nyt ensimmäistä kertaa tosiaan aletaan vastaamaan toisten maiden veloista, ja tämä tulee olemaan malli siihen, että valitettavasti tulevaisuudessakin näin voidaan toimia, jos tätä pakettia ei kaadeta. Sen vuoksi tämä kansalaisaloite kansanäänestyksen järjestämisestä EU:n elvytyspaketista kyllä kannattaisi aivan ehdottomasti hyväksyttäväksi kansalla, koska muuten tähän ei legitimizeettiä ole.

No, sitten persuvirsiä laulava keskustan edustaja Kurvinen halusi röykkyyttää kovasti perussuomalaisia ja totesi sillä tavalla, että tällä elpymispaketillahan hyödytetään maakuntia aivan valtavan paljon — eli rahaa tulee taivaalta, kuten vasemmistoliiton edustaja Arhinmäki on täällä meille aikaisemmin mainostanut. Mutta todellisuushan on se, että todellakin sen 6 miljardia me sinne maksamme ja vain 3 miljardia saamme takaisin, ja näin olen, mitä ikinä me saammekaan takaisin käytettäväksi maaseudulle, me olisimme saaneet paljon enemmän elvytystä käytettäväksi maaseudulle, jos olisimme maksaneet suoraan emmekä EU:n kautta, jolloin puolet siitä summasta häviää matkalla.

Selitykset, mitä ollaan täällä kuultu, todellakin ovat hyvin ihmeellisiä. Tässä joutuu käyttämään melkoisia kiemuroita, että päästäisiin hyväksyttämään tämä paketti kansalaisilla.

Arvoisa herra puhemies! Edustaja Kiljunen sosiaalidemokraateista puolestaan puhui siitä, että tästä paketista periaatteessa äänestettiin jo siinä kohtaa, kun Suomi liittyi Euroopan unioniin. Tämä oli varmaan koko keskustelun käsittämättömin kommentti. EU ei missään nimessä ollut silloin parikymmentä vuotta sitten sellainen unioni, jossa oltaisiin hyväksytty tämä velkaunioni-idea, ja varmastikaan suomalaiset eivät olisi suostuneet EU-jäsenyy-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 157/2020 vp

teen, jos äänestyksessä olisi ollut kyse tästä asiasta. Tämä on aivan uusi asia, tästä ei ole koskaan äänestetty, ja nyt olisi kyllä todellakin syytä äänestää.

No sitten, edustaja Hassi vihreistä, puolestaan puhuitte siitä, että tämä kansanäänestys estäisi tämän rahoituskehityksen aikataulun. Nyt täytyy sanoa, että ei nyt kyllä ole hirveän vahvalla pohjalla se perustelu, että jotain asiaa nyt ei välttämättä ehdittäisi tehdä, jos siitä jouduttaisiin äänestämään, että haluavatko ihmiset, että sitä tehdään. Emme me voi mennä ottamaan toisilta rahaa ennen kuin me tulemme kysymään näiltä ihmisiltä, saammeko me ottaa tätä rahaa, ja siihen ei auta se, että me vetoamme, että ”anteeksi, nyt on niin kiire, nyt on niin älyttömän kiire, minun on pakko maksaa tänään kaverille viisikymppiä, sinun on annettava tai muuten tämä kaveri ei ehdi saada tätä viittäkymppiä, mikä hänen pitäisi käyttää tähän asiaan”. Eli ei mikään rahoituskehityksen aikataulu voi olla syy sille, että kansan legitimizeetti puuttuu tältä asialta.

Sitten vielä viimeisenä: Eurooppaministeri Tuppurainen puhui siitä, kuinka mitään yhteisvastuullista velkaa ei olla tässä luotu. Tässä nimenomaan lähdetään takaamaan velkoja toisille maille, ja muistan, kuinka ministeri Tuppurainen viime keväänä puhui siitä, että mitään yhteisvelkaa ei tule olemaan. Sen jälkeen, kun myöskin se yhteisvelkaosuuks tuli tähän pakettiin mukaan, hän sanoi, että no, tämä tulee olemaan vain kertaluontoinen, ja sen jälkeen, kun siitä tuli kertaluontoinen, ollaan vakuuteltu, että sitä ei varmasti tulla käyttämään uudelleen, mutta nyt ollaan kuultu jo niitä puheenvuoroja, että tätä tullaan varmasti käyttämään uudelleen. Ja nyt vielä kaiken huipuksi tämä ympyrä sulkeutuu siihen, että hän uudelleen sanoi, että mitään yhteisvastuullista velkaa ei ole edes tulossa. Eli melkoista selittelyä, ja vielä kirsikkana kakun päälle ministeri Tuppurainen totesi tänään, että tässä mennään isänmaan etu edellä. Miten kehtaakin väittää tällä tavalla, ja vielä sen jälkeen, kun hän on itse sanonut Uuden Suomen haastattelussa, että... — Nyt auttakaa minua, edustaja Peltokangas, miten ministeri Tuppurainen silloin sanoi siitä oman kansan edun ajamisesta, muistatteko? [Mauri Peltokangas: Oma kansa ensin -ajattelu on vaarallista, tai jotain tämän tyylistä!] — Joo, jotenkin näin se meni, että tosiaan oma kansa ensin -ajattelu on haitallista, ajatelkaa.

Näin. — Kiitoksia, puhemies.

21.30 Merja Kyllönen vas: Arvoisa herra puhemies! Kansalaisaloite on aina arvokas ja merkityksellinen asia, ja siksi halusin jäädä tänne saliin ja perustella, miksi en ole äänestämässä tämän ehdotuksen puolesta sitten, kun se saliin äänestettäväksi tulee.

Perustuslain 53 § tunnistaa neuvoo-antavan kansanäänestyksen mutta ei varsinaista suoraa kansanäänestystä, mihin aloite viittaa. Meillä ei ole siis perustuslaillista lähtökohtaa hyväksyä suoraa kansanäänestystä, eli ensin pitäisi muuttaa perustuslakia ja siihen tarvittaisiin viiden kuudesosan enemmistö, jos se tehtäisiin kiireellisenä, tai sitten kaksien valtiopäivien kautta, ja se veisi tovin aikaa. Ilmeisesti tämän takia perussuomalaiset ovatkin vihlakkaana tehneet sitten kansalaisaloitetta tukemaan neuvoo-antavan kansanäänestyksen osalta lain muuttamisehdotuksen, tai lakialoitteen. [Sebastian Tynkkynen väliliuku] — No, se olisi pitänyt tässä sitten mainita, että on kyse neuvoo-antavasta kansanäänestyksestä, jotta täyttyisi kokonaisuuden. [Sebastian Tynkkynen: Se kuuluu perustuslakiin!] — No, me voimme tästä intää ihan kaikessa rauhassa.

Korona on aiheuttanut Euroopassa lähtökohtaisesti pahimman talouskriisin sitten toisen maailmansodan. Yksikään EU-maa ei ole yksinään vastuussa tästä kriisistä, ja siitä nousee vahvempina ainoastaan yhteistyöllä ja yhdessä rakentaen. Ja kun täällä on oltu

Pöytäkirjan asiakohta PTK 157/2020 vp

huolissaan siitä, että valtioilla on velkaa ja valtiot ottavat velkaa toisiltaan, ja siitä, miten niitä maksetaan, niin haluaisin muistuttaa sellaisestakin asiasta, että valtionvelka on hiukan erilainen kuin kotitalouksien velka. Britannian hallitus esimerkiksi maksoi ensimmäisen maailmansodan aikaisia velkoja vuonna 2014, eli ihan kamalan kiire näillä valtionvelloilla ei aina ole. Taisipa siinä puheenvuorossa, missä Britannian valtiovarainministeri luonnehti tätä tilannetta silloin 2014, hän mainita, että 1 260 miljoonaa punttaa korkoja tällä ajalla on ollut varsin edullinen. Eli miettikää: yli 1 260 000 000 punttaa korkoja, mutta kun on riittävän pitkä aikaväli, niin sekään ei ole merkittävä summa. Se kuvastaa aika lailla tätä maailman mallia, miten tämä talousjärjestelmä pyörii ja miten se perustuu velkarahalle: velkaa velalle, velkaa toisilta, velkaa sitoumuksiin. Eli se pelon lietsominen siitä, että velkaa ei saisi hoidettua, sille ei saisi maksuaikaa, asioita ei pystyisi järjestämään — ei kannata lietsoa, kyllä nämä asiat pystytään hoitamaan.

Jos elvytystä nyt tarvitaan koko Euroopassa, niin kuin tarvitaan, niin myöskin Suomessa on tarve luoda työtä ja toimeentuloa ihmisille. Suomen viennistä jopa 60 prosenttia suuntautuu muihin EU-maihin, ja siten on myöskin Suomen etu, että Eurooppa toimii. Kun me mietimme tämänhetkistä tilannetta, mikä meillä on, niin lokakuussa meillä oli työttömiä 40 prosenttia enemmän kuin viime vuonna ja lomautettuja 350 prosenttia enemmän kuin viime vuonna. Se jo kertoo siitä, että meidän toimeliaisuuden tilanne on erittäin haastava, ja jos tämän annetaan mennä siihen, että me emme ole mukana elvytystoiminnassa niin kotimaassa kuin Euroopassa, niin kyllä voi olla pian se hintalappu paljon isompi kuin täällä mainostetut kolme miljardia.

Oli aika mielenkiintoista kuulla myöskin yrittäjäedustajien puheenvuoroja siitä, kuinka ei ole mitään merkitystä sillä, että elvytetään tai laitetaan rahaa yhteiseen kassaan niin, että yritysmaailma, teollisuusmaailma saisi markkinat toimimaan ja ennen kaikkea sen vientimarkkinan vetämään, kun ajattelee, että tehdään monenlaisia taloudellisia satsauksia, tehdään investointeja, tehdään myöskin sijoituksia yrityksiin. Monta kertaa näillä sijoittajilla ei ehkä siinä hetkessä ole se ajatus, että voitto kotiutuu yhdessä vuodessa tai kahdessa vuodessa, se on pitkän aikajänteeseen sijoitus. Ja niin myös tämä elpymispaketti kokonaisuutena on lähtökohta sille ajatukselle, että kun Eurooppa elpyy, Suomi elpyy ja me pystymme välttymään isommilta taloudellisilta iskuilta kuin mihin me olemme tänä päivänä päätyneet.

On hyvä kysyä tässä keskustelussa — kun olen kuullut useita puheenvuoroja siitä, kuinka halutaan tukea suomalaista teollisuutta ja työpaikkoja — miten selitetään eurooppalaisen elpymispaketin vastustus teollisuuden työntekijöille. Täällä on toistettu, että rahat voisi käyttää Suomessa, mutta se ei muuta sitä tosiasiaa, että Suomen viennistä jopa 60 prosenttia, välillä ylikin, menee toisiin EU-maihin. Vai onko ajateltu niin, että me myymme niitä teräslevyjä täällä keskenämme ja paperirullia toinen toisillemme?

Unkari ja Puola ovat halunneet nyt kaataa koko EU-budjetin ja elpymispaketin, koska niihin on kytketty oikeusvaltiomekanismi, demokratian peruskivi. [Mauri Peltokankaan välihuuto] Nämä maat ovat kaventaneet kansalaistensa perusoikeuksia jo usean vuoden ajan, ja mistä lähtee se ajatus, että esimerkiksi perussuomalaiset haluavat tukea tällaista toimintaa vastustamalla demokratian kivijalkaa eli oikeusvaltiomekanismia? [Sebastian Tynkkynen: Nyt on vääristelyä!]

Tässä on paljon sellaisia asioita, mitä on hyvä tarkastella kriittisesti, esittää kysymyksiä, ja kun kysymyksiä on esitetty meille, niin minä esitin niitä myöskin teille. [Sebastian Tynkkynen: Hävytöntä vääristelyä!] Toivottavasti vastaatte.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 157/2020 vp

21.37 **Mauri Peltokangas ps:** Arvoisa puhemies! On hyvä, että kansalaisilla on mahdollisuus äänestämisen ohella vaikuttaa eduskunnan ja hallituksen ajamaan politiikkaan myös kansalaisaloitteiden muodossa. Ennen vaalejahan äänestäjillä on ainoastaan ehdokkaiden puolueiden ohjelmat sekä lupaukset ohjenuorana äänestyspäätöksensä tekemiseen. Kaikki ei vaalien jälkeen kuitenkaan mene kuten Strömsössä, ja äänestäjä saattaa kokea, ettei välttämättä ole saanut vastinetta haluamalleen politiikan suunnalle ja antamalleen äänelle. Tämä aloite on hyvä esimerkki siitä, että kansa ei hallituksen kaikkia esityksiä hyväksy, varsinkaan kun kyse on heidän omasta, lastensa ja lastenlastensa tulevaisuudesta. Kansa on siis nyt puhaltanut pilliin tämän pelin poikki saattamiseksi ja vaatii kansan enemmistön päätöstä näin suuren ja vaikutuksiltaan kauas kantavan päätöksen tekemiseen.

Kuten tässä salissa on moneen kertaan ja monen hallituksen esityksen lähetekeskusteluissa todettu, hyväksymällä Euroopan unionin elpymispaketin Suomi liimaa itsensä tiukasti kiinni liittovaltiokehitykseen ja suvereniteetin menettämiseen nyt myös raha- ja talouspolitiikassaan ja antaa näin ollen hyväksyntänsä jatkuville tulonsiirroille huonosti taloutensa hoitaville maille. Tämä johtaa lopulta oman maan hyvinvoinnin rappeumaan, se on ihan selvä — raha kun ei edelleenkään kasva puissa, eikä lainarahoilla kauan taloutta tekehengitetä. Se raha, mikä rajojen ulkopuolelle lahjoitetaan, on rajojen sisäpuolelta pois, piste.

Arvoisa puhemies! Kuten aloitteen perusteluista selviää, tulisi tämä päätös koskemaan Suomen tulevaisuutta kymmenien vuosien päähän ja sitoisi tulevat hallitukset noudattamaan Euroopan unionin pihtiotetta niin tiukasti, ettei niistä yksikään tulisi siitä selviämään ilman, että Suomi menettää lopulta kokonaan itsenäisyytensä. Tätä tämän kansalaisaloitteen laatijat sekä allekirjoittajat eivät tietenkään hyväksy. Euroopan unionin liittovaltio onkin useiden eduskuntapuolueiden märkä uni palkkiovirkojen toivossa. En näe nimittäin mitään muuta selitystä sille, miksi hallitus ja monet puolueet tätä velkahelvettä kansalaistensa maksettavaksi näin kiihkeästi haluavat. Yli 20 vuotta nettomaksajan roolia ja EU:n lainsäädäntökokemusta unionissa unionin jäsenenä kertoo, että emme istu päättävissä pöydissä vaan teputamme kiltisti talutusnuorassa. Kauppaliitosta velkaunioniksi kahdessa vuosi-kymmenessä — jotain on todella pahasti pielessä.

No joo, Ranska ajaa Euroopan unionin yhteistä finanssipolitiikkaa. Saksan valtiovarainministerin mukaan elpymisväline merkitsee finanssiunionin alkua. Euroopan keskuspankki puhuu avoimesti pysyvän yhteisen finanssipolitiikan aloittamisesta. Minulle herää kysymys, missä todellisuudessa meidän valtiovarainministerimme elää, koska Euroopasta kuuluu, että tämä ei jää viimeiseksi. Omalta valtiovarainministeriltämme tänään kuulemamme lausunnon mukaan tämä on ainutkertainen ja yksi. Kysymys: miten me sitten torpaaamme sen näiden suurmaiden seuraavan tahtotilan? Emme mitenkään. Se on tehtävä nyt.

Arvoisa puhemies! Kansalaisaloitteen tekijät ja allekirjoittajat kyllä tietävät, että mahdollinen äänestystulos voisi olla hallituksen ajamalle EU-politiikalle myös positiivinen. Tämän aloitteen tarkoitus ei ole kiistellä siitä, onko hallituksen ajama muu politiikka oikein vai vääränlaista, vaan tällä aloitteella halutaan kansan päättävän, hyväksyykö se tulevat sukupolvet velkavankeuteen sitovan hulluuden.

Arvoisa puhemies! Elvytyspaketin toteutuessa Suomen kokonaisvastuiden on kaavailtu kasvavan jopa 13 miljardiin euroon. Kansalaisaloite keräsi lähes 60 000 huolestuneen kansalaisen allekirjoitusta. Mikäli velkapaketista olisi esim. Yleisradio tiedottanut siinä mitta-kaavassa kuin tällaisen sitoumuksen kohdalla olisi aiheellista, allekirjoituksia olisi varmasti moninkertainen määrä. Minä olen todella tyrmistynyt, että valtiollinen, veroeuroilla yl-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 157/2020 vp

läpidettävä media silittelee kansikuvapoliitikkojen isänmaan kaatamista tiedottamatta juurikaan kansalle päätöksen todellisista seurauksista. Hävetkää! Liittovaltiokehityksestä vaietaan Ylellä täysin.

Lopuksi, arvoisa puhemies, kannatan lämpimästi kansalaisaloitetta ja uskon sydämestäni Suomen kansan viisauteen, jos se pääsee itse päättämään, mikä ratkaisu on Suomelle se oikea. Hallitus nyt joko antaa kansan päättää tai lyö märällä rätillä oman kansansa kasvoille. — Kiitos.

21.43 Ritva Elomaa ps: Arvoisa puhemies! Kun kansalaisaloite saa neljässä päivässä yli 50 000 allekirjoitusta, se tarkoittaa, että se viesti on todella tärkeä, mikä tulee kansalaisilta. Tämän kansalaisaloitteen laitto alulle Perussuomalaiset Nuoret, ja todella se sai nopeasti yli 50 000 allekirjoitusta.

Käsittelyssä oleva kansalaisaloite on äärimmäisen ajankohtainen, ja aihe on polttavan tärkeä. Korona on iskenyt Euroopan ja Suomen talouteen oikein olan takaa, ja sen vaikutukset heijastuvat pitkälle tulevaisuuteen. Nyt on valintojen aika. Suomen on päätettävä eurooppapolitiikan linjansa. EU on käynyt läpi valtavan muodonmuutoksen siitä, kun Suomi lähti mukaan kelkkaan viime vuosituhannen loppupuolella. Silloin äänestäjille luvattiin talouteen vakautta ja halvempi ruokakassi ja edullisimmat autot, mutta aika on meille näytännyt sen, etteivät nämä lupaukset olekaan toteutuneet. Käytännössä yhteisvastuiden paisumisen kautta asiansa paremmin hoitaneet jäsenvaltiot ovat joutuneet kasvavissa määrin pelastamaan ongelmassa rypeviä jäsenmaita. On päivänselvää, että tämä tarkoittaa Suomen kohdalla lisää riskejä ja epävarmuutta. Kuilu pohjoisen ja eteläisen euroalueen välillä on revennyt. Lisäksi unionin laajentumisen myötä niin sanottujen nettosaajien määrä on lisääntynyt ja maksajien lasku on kasvanut.

Mielestäni Suomen hallituksen on aika kuunnella kansan mielipidettä eurooppapolitiikan linjaa määriteltäessä. Haluavatko suomalaiset todella olla mukana elpymispaketissa, jonka vaikutukset ovat hyvin pitkäkestoiset? Kansanäänestyksen järjestämistä puoltaa se tosiasia, että EU on vuosien kuluessa luopunut vanhoista peruseriaatteistaan — no bailout. Avatkaa silmänne siellä hallituksessa nyt. Tässä on tapahtumassa valtava, Euroopan unionia pysyvästi muuttava, laajamittainen tulonsiirto, ja kuka tietää, mitä lähitulevaisuus tuo tullessaan. Elvytyspaketista koituu arvioiden mukaan suorat yli 3 miljardin euron nettotappiot suomalaisille veronmaksajille. Lisäksi Suomen kokonaisvastuut nousevat heittämällä yli 10 miljardin euron. Summat alkavat olemaan aika hurjia näin pienen maan kannalta.

Euroalueen talouden ollessa kuralla näyttää Suomen jäsenmaksujen nouseminen väistämättömältä, ja kuka tietää, vaikka EU alkaisi perimään veroja täyttääkseen kassavajettaan. Jatkammeko perinteisellä eurooppapolitiikan linjallamme ja hyväksymmekö mukisematta kaiken ja maksammeko laskut kiltisti sitä mukaa, kun niitä tupsahtelee? Onko loputtoman nettomaksajan tie se, minkä suomalaiset äänestäjät ovat ansainneet? Kyllä nyt on uskallettava kysyä isojen asioiden äärellä kansan mielipidettä ja sitten tehtävä päätökset sen pohjalta. Ehdottomasti kannatan kansalaisaloitteen ehdotusta järjestää elpymispaketista kansanäänestys.

Arvoisa puhemies! Kysymys kansalaisaloitteesta on, haluaako Suomi olla mukana elvytyspaketissa. Tässä ei ole kyse EU-erosta tai valuutasta. Hallitus haluaa muuttaa puheisaan ydinasian kansalaisaloitteesta ja sekoittaa siihen asioita, joista ei ole kyse.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 157/2020 vp

Täällä on tänä iltana myös käsitelty sitä, että tämä elvytyspaketti olisi tärkeää viennin pelastamisen kannalta. Sellaisia laskelmia todellisuudessa ei ole — mikä puoltaisi täysin tätä asiaa. Se on toiveajattelua, missään ei ole näitä lukuja esitetty.

Arvoisa puhemies! Haluan vielä muutamaa asiaan kiinnittää huomiota. Täällä salissa, myös edellisinä päivinä, varsinkin keskustapuolueen kautta on tullut sellaista mielipidettä ja sellaisia ajatuksia, että Perussuomalaiset olisi jotenkin maatalousvastainen puolue tai maaseutuvastainen puolue. Tämä asia ei pidä missään kohtaa paikkaansa. Tämän todistaa jo se, että jos ajatellaan maa- ja metsätalousvaliokuntaa, niin siellä on perussuomalaisia edustajia varsinaisesti kolme. Kannattaa tutustua valiokunnan toimintaan. Valiokunta tekee perussuomalaista politiikkaa siellä, ja helposti sieltä näkee, kuka on maaseudun puolella, mikä puolue, ketkä ovat maatalouden puolella, metsätalouden puolella. Tämä turve varsinkin on hyvä esimerkki tästä, mutta on miljoona muutakin asiaa. Ja vielä: Kun keskustapuolue puhuu siirtymäajan tilanteesta niin, että tuli loistava päätös, tulee maataloudelle lisää liksaa, niin se on tosiasia, että tämä liksa ei ole mikään ylimääräinen raha, vaan se jaetaan koko tämän rahoituskehityksen aikana monelle vuodelle. Se ei ole mikään ylimääräinen raha, niin että tässäkin on hyvin virheellistä tietoa jaettu.

Ja sitten vielä lopuksi, arvoisa puhemies, edustaja Tynkkynen ja Peltokangas perustelivat erittäin hyvin, miksi kansanäänestys pitäisi pitää tästä asiasta — perusteet sille — samoin tämän kertaluontoisuuden. Perussuomalaiset eivät usko, että tämä jää kertaluonteiseksi, jos tähän rahoitussysteemiin lähdetään. Eli kaiken kaikkiaan erittäin hyvä kansalaisaloite, kannatan sitä. — Kiitos.

21.49 Satu Hassi vihr: Arvoisa puhemies! Tässä keskustelussa on todella esitetty paljon aika huimia väitteitä, joiden totuuspohja on, sanoisinko, heiveröinen. Ministerit Henriksen, Vanhanen ja Tuppurainen jo oikoivat joitakin täällä esitettyjä väitteitä ja asettivat myöskin tätä EU:n elvytyspakettia oikeisiin mittasuhteisiin.

Mutta ensin kansanäänestyksestä. Mielestäni on perusteltua järjestää kansanäänestyskin silloin, kun on kyse jostain isosta, pysyväisluontoisesta muutoksesta. Tällainenhan oli esimerkiksi Suomen liittyminen EU:hun, ja voidaan sellaisena pitää myöskin sitä aikoinaan, kun kumottiin kieltolaki. Mutta sen sijaan päivittäisestä ja vuosittaisesta asioiden hoitamisesta kansanäänestysten järjestäminen on mielestäni varsin epätarkoituksenmukaista. Esimerkiksi vaikka ajatusta siitä, että järjestettäisiin vuosittain äänestys alkoholiverotuksen tasosta, en pidä lainkaan järkevänä.

Vihreille on tärkeää, että EU pysyy toimintakykyisenä ja pystyy toimimaan niissä tilanteissa, jotka eteen tulevat silloinkin, kun nämä tilanteet ovat sellaisia, että niitä ei ennalta pysty arvaamaan. Jos joku vaivautuu lukemaan sitä keskustelua, jota eduskunnassa käytiin silloin, kun Suomi liittyi EU:hun, niin huomaa, että esimerkiksi siinä keskustelussa esitettiin paljon pelkoja, jotka eivät ole toteutuneet. Yksi niistä, mitä muistan, on se, että saksalaiset tulevat ja ostavat kaikki Suomen rannat. Toinen pelko oli se, että EU-jäsenyys jollain ihme automatiikalla pakottaisi Suomen liittymään Natoon. Vähän vastaavanlaisia ajatuskuluja on tässäkin keskustelussa heitelty.

Jos nyt oikeasti päätettäisiin, että tästä EU:n elvytyspaketista, Suomen osallistumisesta siihen, järjestettäisiin kansanäänestys, niin jo aikataulusyistä se tarkoittaisi sitä, että EU:n monivuotisen rahoituskehityksen, jonka kanssa elvytyspaketti kuuluu samaan kokonaisuuteen, lopullinen hyväksyntä menisi yli vuodenvaihteen. Ja se taas tarkoittaisi sitä, että kun

Pöytäkirjan asiakohta PTK 157/2020 vp

tämä nyt eletävä rahoituskehys päättyy vuodenvaihteeseen, niin ensi vuonna EU eläisi sitten eräänlaisella luurankobudjetilla, jossa olisi vain vanhan rahoituskehyn mukainen maataloustuki, virkamiesten palkat ja EU:n kansainvälisen toiminnan rahat. Esimerkiksi kaikki tutkimusrahoitus katkeaisi, kaikki aluekehitysrahat katkeaisivat lukuun ottamatta jo meneillään olevia hankkeita. Samoin Suomi menettäisi sen 400 plus 100 miljoonaa euroa, jonka saimme kansallisena niin sanottua kirjekuorena, eli erityistukena, normaalien sääntöjen yli menevänä tukena, maaseudun kehittämiseen ja Pohjois- ja Itä-Suomen harvaan asuttujen alueiden erityistukeen. Kaikki tämä menetettäisiin ainakin ensi vuodelta, jos tämän EU:n monivuotisen rahoituskehyn ja elpymispaketin päätöksenteko lykkääntyisi vuoden yli.

Tässä on tuhkatuheeseen väitetty, että EU jotenkin muuttuisi. EU:n perussopimus ei kuitenkaan muutu. Päätöksentekojärjestys ei muutu. Joissakin maissa on poliitikkoja, jotka ovat esittäneet, että tällaisista elpymispaketeista pitäisi tehdä pysyvä käytäntö, mutta heidän mielipiteensä tästä asiasta ei ratkaise. Päätökseen tarvitaan kaikkien jäsenmaiden yksimielisyys niin nyt kuin tulevaisuudessakin, jos tulevaisuudessa tulee sellaisia tilanteita, joissa sitten tällainen asia tulisi ajankohtaiseksi.

Vastaavaa liioittelevaa puhetta on kuultu veroista. Ei ole uusi asia, että EU perii veroja. Koko Suomen EU-jäsenyyden ajan osa arvonnäköveron tuotosta on mennyt EU-jäsenmaksuun. Veropäätöksiä voidaan tehdä vain yksimielisesti. Me emme vielä tiedä, syntyykö päätöstä esimerkiksi EU:n hiilitullista, jota sinänsä ymmärtääkseni perussuomalaiset ovat monissa yhteyksissä kannattaneet. Eli jos esimerkiksi EU:hun tuotava teräs tulee maista, joissa ilmastopäästöihin ei kohdistu samanlaista hintaa kuin Euroopassa, siitä voitaisiin ikään kuin kilpailuaselman tasoituksena periä hiilitulli. Tällaisen periminen kansallisin päätösin on täysin järjetön ajatus, mutta jos EU yksimielisesti päättää sen tehdä ja tekee sen tavalla, joka ei Maailman kauppajärjestön sääntöjä vastaan sodi, EU pystyy sen tekemään ja se ei meidän verotustamme kiristä. Samoin veroa, jolla saataisiin takaisin verotuksen piiriin sellaisia verkossa toimivia firmoja, joiden bisneksen siirtyminen verkkoon on tarkoittanut myös niiden siirtymistä verotuksen ulkopuolelle, kansallisvaltio ei pysty korjaamaan, mutta EU kenties pystyy tälle asialle tekemään jotakin. Mielestäni se olisi järkevää. Sitä emme vielä tiedä, syntyykö EU:ssa yksimielistä päätöstä siitä, että tämä tehdään. Mutta mielestäni tällaisten mahdollisuuksien kuvaaminen jonkinlaisina pelottavina mörköinä on ihan täysin harhaanjohtavaa.

Vihreille on tärkeää se, että niistä rahoista, joita tässä elvytyspaketissa koko EU ja myös Suomi saa, leijonanosa käytetään vielä koronavirusiäkin isomman ja vakavamman kriisin eli ilmastokriisin ratkaisemiseen, kestävänsä tulevaisuuden rakentamiseen.

Arvoisa puhemies! Lopuksi. Kun perussuomalaiset erittäin usein haukkuvat muita maita siitä, että ne eivät noudata sääntöjä, niin pidän todella erittäin kummallisena sitä, että eduskunnan suuressa valiokunnassa perussuomalaiset eriävällä mielipiteellä vastustivat sitä, että tämän monivuotisen rahoituskehyn ja elpymispaketin yhteydessä samalla tehdään päätös, että EU-rahaa voi vastaanottaa vain maa, joka noudattaa EU:n perussääntöjä oikeusvaltiosta ja vapaasta lehdistöstä. Toisin sanoen maat, joissa poliitikot päättävät oikeusistuinten päätökset ja poliitikot sanelevat sen, mitä lehdistö saa kirjoittaa ja mediassa kertoa, tällaisia oikeusvaltiosääntöjä rikkovat maat, eivät voisi EU-rahoitusta jatkossa saada. Mielestäni se, että perussuomalaiset tätä sitomista oikeusvaltioperiaatteeseen [Puhemies koputtaa] vastustavat, on todella eriskummallista.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 157/2020 vp

21.58 Mari-Leena Talvitie kok: Arvoisa puhemies! Kaikki keskustelu täällä on mielestäni arvokasta. Ja sinänsä, vaikka en itse henkilökohtaisesti ole sitä mieltä, että kansanäänestyksen järjestämisestä EU:n elvytyspaketista, sitä hallituksen esitystä, nyt odottaisin tähän saliin, näen kuitenkin, että on tärkeää, että tietyistä asioista ja kaikista asioista, joista on tehty kansalaisaloite, käydään keskustelua. Ja kyllä varmaan kesän jälkeen moni on myöskin odottanut, että EU:n elpymispakettia käytäisiin tarkemmin läpi eduskunnassa.

Suuren valiokunnan puheenjohtaja Hassi piti tässä hyvän ja ansiokkaan puheenvuoron. Suuri valiokunta käsittelee meidän EU-asiat ja on tietenkin perillä kaikkein tarkimmin näistä EU-asioista. Mutta kyllä myöskin kansalaiset ovat odottaneet tämän syksyn aikana, että eduskunta kävisi näistä asioista keskustelua, ja siinä mielessä ajattelin, että sen kansalaisaloitteenkin myötä tämä käytävä keskustelu on täällä tärkeää.

21.59 Mauri Peltokangas ps: Arvoisa puhemies! Otti korvaan edustaja Hassin äskeisessä puheessa se, kun sanoitte, että mikäli elvytyspaketti ei toteutuisi, niin Euroopan unionin rahoituskehys katkeaisi ja Suomi menettäisi tukia, kuten maataloustuet ynnä muut. Siis perustuuko tämä EU:n normaali rahoituskin nyt tähän elvytyspakettiin? Ihmettelen kyllä. Siis eikö tämä ole olekaan korona-elvytysväline? No, se ollaan sikäli huomattu, että mikäli tänne nyt sitten rahaa, omaa rahaa, palautuisi se 3 miljardia, niin hallitushan on jo korvamerkinnyt siitä 1,5 miljardia ilmastoraivoonsa. Erikoista toimintaa, kun kyseessä on korona-elvytyspaketti. No, mikäli näin on, niin voidaan kyllä sanoa, että on epävakaa himmeli, ja elvytyspaketti on siten tällainen, onko se nyt sitten vihreän ideologian lisärahoitusta, vai mitä se on? Minä en tällaista hyväksy. Lisäksi voisin sanoa, että Euroopan unionihan ei itse noudata omia sääntöjään. Tätä ei voi liikaa korostaa.

Täällä salissa puhutaan paljon, että perussuomalaiset sitä ja perussuomalaiset tätä. Perussuomalaiset ovat hyvin huolissaan siitä, että Euroopan unioni rikkoo omia sääntöjään. Kuinka me poliitikkoina voimme luottaa sellaiseen himmeliin, joka tekee näin? Onko se, arvoisat edustajat, teidän mielestänne oikein, että kansa seuraa vierestä, kun himmeli rikkoo omia sääntöjään ja sitten tuputtaa meille velkaansa? Täällä ollaan kuultu tänään jopa ministeriaitiosta, että jos emme me hyväksy tätä, niin sitten me saamme sitä ja sitä sanktiota. Kiristetäänkö meitä? Vai olemmeko me itsenäinen kansa, joka saa itse päättää? Näyttää siltä, että ainakaan hallituspuolueet eivät halua antaa suomalaisten päättää omasta tulevaisuudestaan tässä kohtaa. Olen erittäin huolissani siitä, että tässä salissa kuuluu aplodeja sille, että tulevat sukupolvet joutuvat tällaisen velkavankeuspaketin ikeeseen. — Kiitos.

22.02 Satu Hassi vihr: Arvoisa puhemies! Eduskunta on käynyt tänä syksynä täysistunnossa keskustelun tästä paketista. Se käytiin heti syyskuun toisella istuntoviikolla, kun pääministeri antoi eduskunnalle ilmoituksen tästä asiasta. Muun muassa siinä kyllä käytiin hyvin seikkaperäisesti läpi se, että se kokonaisuus, joka heinäkuussa EU-huippukokouksessa sovittiin, sisältää EU:n seitsemän seuraavan vuoden rahoituskehysten — nyt voimassa oleva rahoituskehys päättyy tämän vuoden lopussa. Ja sen neuvottelutuloksen osana on sopu tästä EU:n elpymispaketista, jossa Suomi sai keskeisiä vaatimuksiaan läpi ja Suomen vaatimat täsmennykset muun muassa siihen, mikä pahimmillaan voi olla sitten yksittäisen maan vastuu tästä EU:lle otettavasta lainasta, on saatu, ja ne tosiaan pääministeri kävi seikkaperäisesti läpi.

Ja vielä, arvoisa puhemies, haluan kommentoida sitä väitettä, että tässä nyt EU:n omia sääntöjä rikottaisiin. Tätä väitettähan esitetään myös erittäin usein. [Mauri Peltokangas:

Pöytäkirjan asiakohta PTK 157/2020 vp

Faktaa!] Sen jälkeen, kun EU:n ministerineuvoston oikeuspalvelu — joka siis EU:n jäsenmaiden hallituksia avustaa oikeudellisesti silloin, kun on kiistaa siitä, mitä EU:n perussopimukset mahdollistavat ja lainsäädäntö mahdollistaa ja mitä ei — antoi hyvin seikkaperäisen lausunnon tästä ehdotetusta elpymispaketista, jossa se totesi, että se on tietyin täsmennyksin EU:n perussopimuksen mukainen, nämä vaaditut täsmennykset huippukokouksessa heinäkuussa tehtiin. Suuren valiokunnan ja perustuslakivaliokunnan kuulemista asiantuntijoista sen jälkeen, kun tämä ministerineuvoston oikeuspalvelun lausunto oli saatu, yhtä lukuun ottamatta kaikki totesivat, että nyt on selvitetty se, että tämä komission ehdotus on EU:n perussopimusten mukainen. [Ritva Elomaa: Eikö ne meinaa mitään? No bail-out!] Se ainoa asiantuntija, joka oli toista mieltä, ei ole juristi. Varsinaiset valtiosääntöasiantuntijat katsoivat tämän asian selvitettyksi. Eli tämäkään erityisesti perussuomalaisen taholta usein heitetty väite, että tässä EU rikkoisi omia sääntöjään, ei todellakaan pidä paikkaansa.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin perustuslakivaliokuntaan.